

ELAN GO

GLASILO DEL. ORGANIZACIJE ELAN TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM

Planica '85

8. svetovno prvenstvo
v smučarskih poletih

Nov svetovni rekord 191 m

Nov državni rekord z Elanovimi
smučmi 185 m *(Nadaljevanje na 6. strani)*

Zmagovalci Planice (z leve): JENS WEISSFLOG (NDR), MATTI NYKÄNEN (FIN), PAVEL PLOC (ČSSR).

Največji uspeh jugoslovanskega
ženskega alpskega smučanja doslej

Izreden uspeh Mateje Svet na tekmi svetovnega pokala z 2. mestom v veleslalomu v LAKE PLACIDU (ZDA). Čestitamo!

Jadrnica »Elan 19« — nova uveljavitev Elana

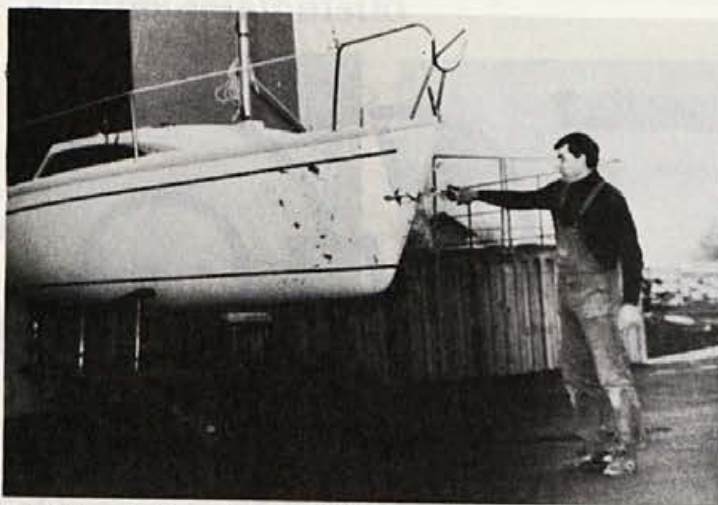
»To je majhen korak za Elan, vendar velik za jugoslovanski navični turizem,« je v stilu besed Neila Armstronga, prvega človeka, ki je stopil na Mesec, predstavil novo pridobitev Elanovega navičnega programa, jadrnico Elan 19, Milan Čučnik, direktor TOZD Plastika ob njenem svečanem krstu 2. marca v Elanu.

Častna naloga je bila zaupana predsedniku delavskega sveta TOZD Plastika Francu Leskovcu, mizarju v montaži jadrnice Elan 31. Za razvoj in izdelavo prototipa nove Elanove družinske jadrnice gre še posebna zasluga Japcu Jakopinu, vodji celotnega projekta, Tadeju Lazarju, delavcem modelarne *(Nadaljevanje na 2. strani)*

S sejma Alpe-Adria v Ljubljani

ki je bil od 25. do 30. marca 1985, o katerem bomo več poročali v naslednji »Smučini«. Na sliki: Elanov paviljon

KRST — častna naloga je bila zaupana predsedniku DS — TOZD Plastika Francu Leskovcu, mizarju v montaži jadrnice Elan 31

za vsestransko požrtvovalno delo ter vsem neimenovanim, ki so pri projektu prav tako aktivno sodelovali.

»Na opravljeno delo smo upravičeno lahko ponosni, saj je jadrnica Elan 19 izdelek, s katerim se bomo lahko enakopravno postavili tudi na tujem, kar za image Elana nikakor ni nepomembno,« je ob koncu poudaril Milan Čučnik.

Nov Elanov navtični program je bil zasnovan na dvajsetletni tradiciji tovarne pri izdelavi kvalitetnih športnih plovil iz poliesterske smole in steklenih vlaken. Izredno dinamičen razvoj tehnologije in designa na tem področju je skupaj s spremenjenimi tržnimi razmerami zahteval povsem novo izbiro modelov, prilagojenih potrebam našega navtičnega turizma, ki se v zadnjih letih uspešno razvija in seveda možnostim Elanove izdelave čolnov.

Prva jadrnica novega programa, Elan 31, je namenjena družinskemu jadrnanju, čeprav so njeni izredni regatni uspehi v letu 1984 poudarili tudi njene športne kvalitete.

Začrtana pot izdelave pa narekuje hiter razvoj programa, saj lahko med evropskimi izdelovalci velikih serij plovil obstane samo tisti, ki s svojimi izdelki pokriva celotno paleto čolnov in jadrnic.

Razvoj programa po Elanu 31 je v tem letu usmerjen v manjšo jadrnico Elan 19, kakršno jugoslovanski trg že dlje časa pogreša. To je jadrnica, ki je dovolj udobna, da na njej družina preživi svoje poletne počitnice med jadranskimi otoki, obenem pa po svoji nizki ceni ob nakupu in kasneje pri uporabi doseže priljubljenost med najširšim krogom ljubiteljev morja in jadrnanja.

Osnovni podatki — dolžina: 5,80 m širina: 2,5 m, teža: 600 kg — povedo, da je jadrnica prevozna z osebnim vozilom srednjega razreda, kar pomeni, da se izognemo visokim stroškom priveza, kadar jadrnice ne potrebujemo. Zaradi nizkega vgreza pri dvignjeni kobilici je prevoz varen in enostaven, za spuščanje v morje pa zadostuje že navoz. Plitev vgrez obenem omogoča dostop in varno sidranje v brezštevilnih

zalivih naše obale. Za hitro jadrnanje po šibkih vetrovih skrbita majhna omočena površina trupa in velika površina jader, nizko težišče in velika masa balasta pa dajeta varnost tudi pri družinskem jadrnanju v močnem vetru. Najmočnejši adut Elana 19, ki jo močno razlikuje od drugih jadrnic njene velikosti, pa je skrbno načrtovana notranjost, ki mora nuditi udobje štirim jadralcem. Domislen način uporabe notranjega prostora za dnevno bivanje in počitek, toplo vzdušje svetlega lesa in mehkih stenskih oblog naredijo iz Elana 19 dosti večjo barko. Udobje notranje opreme ji daje značaj prave potovalne jadrnice, v kateri se udobno spi, počiva, sedi pri kosilu ali pripravlja hrano. Pozabljeno ni niti na kemično stranišče.

Barka se lahko pohvali s prostorno palubo z udobnimi sedeži, velika ravna površina spredaj pa je namenjena za sončenje.

Te jadrnice bo najbrž najbolj vesela družina, ki rada preživi svoje počitnice na morju in ki jo vleče poletno križarjenje med našimi otoki s številnimi neraziskanimi deli obale, ki postanejo dostopni s tako plitvim vgrezom, robustnost in stabilnost Elana 19 pa omogoča brezskrben obisk najbolj oddaljenih otokov. Jadrnico poginja Tomosov izvenkrmeni motor in ima le dve jadri. Grajena je trdno in zahteva le poceni vzdrževanje.

Medtem se je nova Elanova jadrnica že predstavila obiskovalcem sejma HISWA v Amsterdamu ter sejma Alpe-Adria v Ljubljani, prve dni aprila pa jo čaka še veliki trenutek — splovitev v Portorožu.

Torej, preden se odločite, kako boste prebili letošnje počitnice, si vsekakor oglejte jadrnico Elan 19!

Bojan Rauh

Delavski svet TOZD Plastika je na svoji seji 25. marca sprejel naslednji sklep:

Za kvalitetno in pravočasno opravljeno delo na projektih jadrnic Elan 31 in Elan 19, ki so bili predstavljeni na sejmju navtike v Amsterdamu, izreka-

javno pohvalo

naslednjim ekipam in posamezniku:

- ekipi delavcev v Montaži Elan 31
- ekipi delavcev Prototipne delavnice in Modelarne
- ekipi delavcev Tapetništva Radovljica
- Franju Stunkoviču iz TOZD Športna orodja.

Namestnik predsednika DS TOZD Plastika: Franc Mohorič, l. r.

Jadrnici Elan 31 in Elan 19 pred odhodom na sejem navtike v Amsterdam

PLANINSKI DOM
NAR. HEROJA ANDREJA ŽVANA-BORISA
NA POREZNU (1632 m)
SLOVENIJA

*Lepo planinski pozdrav
Elanovi udeleženci
Zimsketa pohoda
na 1632 m visoki
Porezen*

*Slavko
Mitja
Ben
Jan*

*Willy
Jan*

*Knofelj Slavko
Uradništvo smučine
ELAN*

64275 Begunje

Foto: J. M. Klavžič
Tisk: gp soča, nova gorica, 1981

BILANCE ELANOVIH ZUNANJH OBRATOV 1984

ANALIZA REZULTATOV POSLOVANJA ELANOVH FIRM V TUJINI ZA LETO 1984

V letu 1984 so Elanove firme po tečaju 31. 12. 1984 odkupile za 1.600.185.385,95 din Elanovih izdelkov ter izdelale 187.361 parov smuči. Od celotne prodaje Elanovih smuči odpade na firme v tujini 56,2 % od celotne konvertibilne prodaje pa 75,1 %.

Poslovni uspeh, ki so ga pri tem dosegle, pa je naslednji:

	v din	v %
1. CELOTNI PRIHODEK	6.740.552.690,71	100,0
2. Porabljena sredstva	5.616.006.482,36	83,3
3. DOHODEK	1.124.816.208,35	16,7
4. Obveznosti iz dohodka	317.618.963,23	4,7
5. ČISTI DOHODEK	559.568.057,66	8,3
6. Osebnih dohodki	551.845.010,56	8,2
7. Del dohodka, ki pripada ustanovitelju	247.629.187,46	3,7

ELAN, AVSTRIJA

Firma je družba z omejeno zavezo, registrirana za proizvodnjo in prodajo športnih izdelkov s sedežem v Brnci (Fürnitz na avstrijskem Koroškem). Ustanovljena je bila v letu 1977, v register pri Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino pa je bila vpisana 27. 12. 1977. Z rednim poslovanjem je pričela v februarju 1979.

Po stanju 31. 12. 1984 je bilo v firmi zaposlenih 98 ljudi, pretežno koroških Slovencev. Firma je mešana družba, v kateri imata družabnika naslednje deleže:

Elan Begunje	99,6 %
Intrade, Celovec	0,4 %

Firma je v letu 1984 proizvedla 187.361 parov smuči, kar je 10,9 % več kot v preteklem letu. S tem je letni plan proizvodnje 180.000 parov presegla za 4,1 %.

Poleg stabilizacije proizvodnje in popolne izkoriščenosti kapacitet, je firma v letu 1984 dobro izpolnila še naslednje posebne planske naloge:

- izboljšanje produktivnosti dela
- izboljšanje ravni kvalitete
- znižanje bolniške odsotnosti od dela
- zmanjšanje neposrednih stroškov proizvodnje.

V trgovanju z matično firmo je enota na avstrijskem Koroškem v letu 1984 dose-

gla skupni promet v višini Asch 154.716.141,00 oziroma din 1.491.754.620,50. Skupni uvoz iz Jugoslavije je znašal Asch 120.417.991,40 oziroma din 1.161.055.943,30, izvoz pa Asch 34.298.149,65 oziroma din 330.698.677,45.

Tako je bil dosežen rekorden presežek v plačilni bilanci v korist Elana Begunje v višini Asch 86.119.841,70 oziroma din 830.357.265,60.

Pri uvozu gre predvsem za smuči, ki so namenjene reeksportu v ZDA in Kanado in za uvoz smuči na kredit ter uvoz po sejmskem sporazumu.

Pri izvozu gre za izvoz smuči slabše kvalitete po sejmskem sporazumu ter za izvoz reprodukcijskega materiala in surovin za potrebe matične tovarne.

Firma je realizirani celotni prihodek ustvarila predvsem na naslednjih področjih:

- s prodajo lastne proizvodnje v Avstriji, Jugoslaviji in v tujini;
- s tranzitno prodajo smuči v ZDA in Kanado
- s prodajo repromateriala in surovin v Jugoslaviji.

Glede na predhodno leto, se je ustvarjalni celotni prihodek povečal za 11,2 %, dohodek pa kar za 64,2 %.

Dohodek se je delil v naslednje namene:	
osebni dohodki	36,2 %
dajatve iz dohodka	32,0 %
del dohodka, ki pripada ustanovitelju	31,8 %

Del dohodka, ki pripada ustanovitelju, še nobeno leto ni dosegel take velike vrednosti, kar je posledica konsolidacije razmer v firmi in pomoči s strani matične firme.

Kljub relativno visokim lastnim sredstvom se je morala firma zaradi močnega presežanja terjatev do kupcev nad obveznostmi do dobaviteljev za financiranje tekoče reprodukcije tudi v letu 1984 zadolžiti pri lokalnih bankah.

Glede na preteklo leto se je v aktivni bilance stanja najbolj povečalo stanje denarnih sredstev na ziro računu, močno pa so upadle zaloge in terjatve. Zanimivo je, da se je obseg angažiranih sredstev celo zmanjšal. Na pasivni strani se je delež lastnih sredstev nekoliko okrepil. Vse to je prispevalo k bistveno boljši finančni situaciji ob zaključku leta 1984 glede na leto 1983.

A&E, ZRN

Firma je mešana družba z omejeno zavezo, registrirana za trgovanje z izdelki p noge za prosti čas, zlasti s športnimi izdelki, z močnim poudarkom na zimskih športih. Firma je uvoznik na lasten račun ter grosist, ki preko mreže šestih trgovskih partnerov nudi izdelke preko 3.600 športnim trgovinam v ZRN. Sedež firme je v mestu Isny v pokrajini Allgäu na Bavarskem. V firmi je redno zaposlenih še 5 uslužbencev, tako skupno šteje 11 delavcev.

Delež Elana v osnovnem kapitalu firme predstavlja 22,0 %.

Firma je bila vpisana v sodni register v Ravensburgu pod številko HRB 404-W dne 9. decembra 1983. To je datum njene ustanovitve.

Firma največ odkupuje Elanove in Alpine izdelke za prodajo na zahodnonemškem trgu.

Odkup Elanovih smuči v letu 1984 je znašal 48.411 parov.

Količinsko je bil izvoz glede na preteklo leto, ko je Elanove smuči v ZRN prodajal zastopnik firma DSI, večji kar za 60,2 %.

Po vrednosti pa je izvoz v firmo A&E predstavljal skupaj 2.272.892,30 DM oziroma 154.023.288,00 din.

Dosežen poslovni uspeh v prvem letu poslovanja pomeni izreden dosežek za to mlado firmo.

MONARK, ZDA

Monark Sporting Goods, Inc. je trgovska grosistična firma za prodajo smuči Elan in vezi Geze ter ostalih športnih artiklov na ozemlju

ZDA, ki poleg prodaje opravlja še marketinško službo. Firma je bila ustanovljena 15. julija 1975, odkupljena pa 1. julija 1982. Elan, tovarna športnega orodja, TOZD Smuči je njen 100 % lastnik.

V firmi je zaposlenih skupaj 29 ljudi, od tega 18 uslužbencev in 11 trgovskih potnikov. Konec leta 1984 se jim je pridružil tudi delegat Elana (skupaj s firmo v Kanadi).

Postopek za registracijo firme je tik pred zaključkom, saj je kompletna dokumentacija skupaj s pozitivnimi mnenji Republiškega sekretariata za mednarodno sodelovanje, Zveznega sekretariata za finance in Sekcije za ZDA pri Gospodarski zbornici Jugoslavije na Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino v Beogradu.

V celotnem letu 1984 je firma v ZDA odkupila 155.103 pare Elanovih smuči ali 91,5 % več kot leto poprej.

Skupni izvoz Elanovih proizvodov v ZDA je v omenjenem obdobju znašal US\$ 4.847.614,30 oz. din 1.026.476.997,70.

Glede na leto 1983 se je prodaja povečala vrednostno kar za 109,6 %. Poprečna prodajna cena para smuči se je predvsem zaradi povečanja deleža dražjih smuči dvignila za 9,5 % glede na leto 1983. Podvojen odkup smuči in temu ustrezno povečana realizacija na ameriškem trgu je Elanove smuči po prodaji na ameriškem trgu dvignila na 2. do 3. mesto med vsemi svetovnimi proizvajalci smuči.

Glede na preteklo leto se je celotni prihodek povečal kar za 43,5 % doseženi dohodek pa za 12,0 %.

V strukturi dohodka so zajemali:

čisti osebni dohodki	69,4 %
obveznosti iz dohodka	23,3 %
del dohodka, ki pripada ustanovitelju	7,3 %

Med obveznostmi iz dohodka so največji del predstavljali izdatki za obresti. Del dohodka, ki pripada ustanovitelju, je znašal rekordnih US\$ 122.211,62 oziroma din 25.878.176,10, kar predstavlja 1,1 % od celotnega prihodka.

Iz bilance gibanja sredstev in virov je glede na stanje leta 1983 viden močan porast denarnih sredstev ter osnovnih sredstev, ki pa še vedno predstavljajo manjši del vseh sredstev. Med sredstvi namreč prevladujejo terjatve do kupcev in zaloge trgovskega blaga, torej sredstva, ki jih je mogoče hitro spremeniti v likvidno obliko.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Med viri sredstev predstavljajo kratkoročne obveznosti 74,6 % vseh virov. Poleg bančnih virov se firma financira tudi s sredstvi dobaviteljev. Stabilen finančni položaj firme krepi tudi dolgoročni kredit ustanovitelja v višini US\$ 1.000.000,00 oz. 211.748.900,00 din.

Glede na stanje konec leta 1983 zasledimo v letu 1984 naslednje pozitivne trende:

- zmanjšanje obveznosti do dobaviteljev ne glede na povečan obseg prometa;
- relativno zmanjšanje zalog v primerjavi z obsegom prometa;
- povečano razpolaganje z lastnimi obratnimi sredstvi;
- močno povečanje skladov.

MONARK, KANADA

Firma Monark Sports LTD je bila ustanovljena 15. julija 1975, s strani Elana pa je bila odkupljena 1. julija 1982. Elan, tovarna športnega orodja, je njen 100 % lastnik.

Predmet poslovanja firme je grostistična prodaja smučiči Elan, smučarske opreme in drugih športnih artiklov preko 500 športnih trgovinam na celotnem teritoriju Kanade.

V firmi je zaposlenih 9 lokalno nameščenih delavcev, katerim se je konec leta 1984 pridružil tudi delegat Elana skupaj s firmo v ZDA.

Tako kot za Monark Sporting Goods Inc., velja tudi za Monark Sports, Ltd., da je postopek za registracijo v teku, celotna dokumentacija, vključno s pozitivnimi mnenji Republiškega sekretariata za mednarodno sodelovanje in Zveznega sekretariata za finance, pa je na Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino v Beogradu.

V letu 1984 je firma odkupila za Can\$ 962.246,99 oziroma din 154.148.118,60 Elanovih proizvodov.

Glede na leto 1983 se je izvoz iz Jugoslavije v to firmo vrednostno povečal za 4,5 %.

Število izdobljenih smučiči v letu 1984 je znašalo 33.248 parov in se je povečalo za 13,4 % glede na leto 1983.

Ugodni trendi v prodaji športnih artiklov se povezujejo s splošnim gospodarskim vzponom, ki ga v Kanadi karakterizira visoka gospodarstva rast in upadanje stopnje nezaposlenosti.

Glede na preteklo leto se je celotni prihodek skoraj podvojil, medtem ko je rast dohodka znašala le 33 %. Razlog je treba iskati v občutno večji prodaji po znižanih ce-

nah v 1. kvartalu 1984, ko je firma praktično razprodala vse zaloge in zdravo zaživela.

Dobljeni dohodek se je delil na:

čiste osebne dohodke 83,8 % obveznosti iz dohodka 10,4 % del dohodka, ki pripada ustanovitelju 6,3 %

Nizke obveznosti iz dohodka temeljijo predvsem na izjemno majhni postavki del dohodka za obresti, saj se firma financira skoraj izključno s sredstvi dobaviteljev.

Tudi bilanca gibanja sredstev in virov nam potrjuje, da firma v glavnem posluje s kratkoročno vezanimi obrestnimi sredstvi, torej takimi, ki jih je mogoče hitro spremeniti v likvidno obliko (terjatve do kupcev, zaloge trgovskega blaga).

Osnovna sredstva predstavljajo le 2,5 % vseh sredstev in zajemajo opremo v upravni stavbi, na sejmišču ter kombi in računalnik.

Med viri sredstev predstavljajo 96,6 % kratkoročne obveznosti, med njimi največ obveznosti do Elana.

RYON, ŠVEDSKA

Grosistično trgovsko podjetje RYON AB je registrirano za prodajo, izvoz in uvoz športnih proizvodov in opreme, izvoz in uvoz reprodukcijskega materiala, opreme in rezervnih delov za proizvodnjo športnih artiklov.

Ustanovitelj firme, ELAN, tovarna športnega orodja, TOZD Smučiči, je njen 100 % lastnik.

Firma je pričela poslovati s 1. julijem 1981, v register zunanjetrgovinskih organizacij pa je bila vpisana dne 19. 8. 1982.

V firmi je po stanju 31. 12. 1984 zaposlenih 38 delavcev, med njimi tudi delegat ustanovitelja.

V dosedanjem poslovanju je firma določene težave povzročilo odplačevanje dragih kratkoročnih kreditov za obratna sredstva ter redno odplačevanje obveznosti do dobaviteljev.

V teku so potrebne aktivnosti za povečanje ustanovnega kapitala.

Firma poleg Elanovih proizvodov plasira na švedskem tržišču še proizvode ostalih jugoslovanskih proizvajalcev (VICO Varaždin, MTČ Čakovec, Toper Celje, Jugotekstil Ljubljana), poseduje pa tudi izključno pravico prodaje maž firme Swix na omenjenem teritoriju.

V letu 1984 je firma odkupila 44.630 parov Elanovih smučiči.

Skupni izvoz Elanovih smučiči, izražen vrednostno,

je v omenjenem letu dosegel vrednost 7.567.724,56 Skr oziroma 178.585.010,65 din. Povprečna cena izdobljenega para Elanovih smučiči je v letu 1984 kar za 13,3 % večja kot leto poprej.

Poleg uvoza Elanovih izdelkov je firma RYON v letu 1984 odkupila še za SKR 4.418.476,44 oziroma din 104.268.285,15 izdelkov ostalih jugoslovanskih proizvajalcev. Skupni uvoz Elanovih izdelov in izdelkov drugih jugoslovanskih proizvajalcev je tako v letu 1984 znašal SKR 11.986.201,00 oziroma din 282.853.295,85.

Glede na leto 1983 je celotni prihodek porasel za

12,3 %, ustvarjeni dohodek pa za 8,5 %, del dohodka, ki pripada ustanovitelju, pa je porasel za 2,5 %.

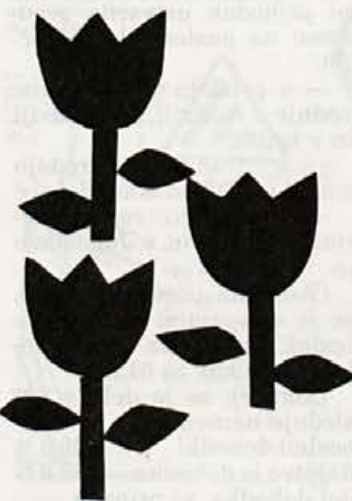
Dobljeni dohodek se je delil v naslednjem razmerju: čisti dohodek 50,9 %

obveznosti iz dohodka 47,5 % del dohodka, ki pripada ustanovitelju 1,6 %

Stanje angažiranih sredstev se je kljub močnemu povečanju obsega poslovanja celo zmanjšalo, predvsem na račun manjših zalog ter denarnih sredstev. Med viri sredstev se je povečal delež lastnih ter dolgoročnih virov, zmanjšal pa delež kratkoročnih virov. Tone Jeglič

Gospod Suzuki izroča tov. Bogataju darilo ob 40-letnici Elana

*čestitamo za
danu žencu ~*

učenci OŠ Begunje

Na ISPO '85 so nas obiskali tuji novinarji

Pozdravne besede g. Droslerja tujim novinarjem

Sejem bil je živ... bi lahko dejali za letošnji Münchenski ISPO, kjer so razstavljalci iz celega sveta do zadnjega kotička napolnili z zimsko športno opremo vseh 25 razstavnih hal. Tudi obisk strokovnjakov in velikih kupcev je bil izreden. Precej manj je bilo izvirnih novosti. Vse več pa je bilo demonstracij brhkkih manekenk ob utripajočem soju reflektorjev in disco glasbe — vzdušje, ki naj bi gledalce pripravilo o smotrnem nakupu tega ali onega novega izdelka.

tnih kolekcij naših smučič in po tradiciji delili naš prostor z žirovsko Alpino, saj smo tako s skupnim podjetjem A in E tudi zastopani v ZRN Nemčiji. Poleg tega, da smo našim kupcem prikazali najbolj zanimive prereze naših smučič, smo imeli tudi uspelo demonstracijo za smučič

Nov model tekaškega čevlja skupaj z vezjo je trenutno najbolj iskan izdelek Alpine — pripoveduje glavni direktor Košir

VSS. S posebnim aparatom, ki so ga izdelali v Elanovem inštitutu, smo istočasno prikazali upogibanje in elastičnost klasične smučke in VSS Servo, smučke z rego spredaj in zadaj. Gledalec je lahko nazorno videl, koliko manj ob isti obremenitvi vibrira nova smučka VSS, zaradi spremembe in sprostitve stranskega loka v primerjavi s klasičnim. Ta praktični primer je tako spodrinil vso nepotrebno teorijo in razlago, ki se je včasih marsikomu zdela nerazumljiva.

V večernih urah prvega dne smo imeli skupno novinarsko konferenco, katere se je udeležilo več kot 50 znanih športnih novinarjev. Prisotne je najprej pozdravil direktor našega skupnega podjetja v ZRN g. Drosler. Za tem je govoril še direktor TOZD Smučiči tov. Bogataj, ki je navzoče seznanil z novo kolekcijo smučič RC in VSS Servo ter Retro. Navzočim je spregovoril še glavni direktor Alpine tov. Košir, in predstavil nekaj novosti iz programa smučarskih čevljev. Interes pa je vzbudil nov tekaški čevljev skupaj z

Dobro razpoložen Ingemar Stenmark odgovarja na našeta vprašanja novinarjev, ki pa se niso nanašala samo na tekovanje, ampak tudi na njegov novi stan

vezjo. Poseben pečat srečanju je dodal še Ingemar Stenmark, ki se ga je udeležil s svojo soprogo in bil de-

ležen velike pozornosti, tudi v odgovorih na nešteta vprašanja.

Iztok Vrčon

ISPO München — prodajni učinek

Kot vsako leto smo tudi letos razstavljali na sejmu ISPO v Münchnu. Ta sejem je največja manifestacija zimskošportnih artiklov in na njem razstavlajo vsi, ki v proizvodnji teh artiklov kaj pomenijo. Sejem je izključno profesionalnega značaja, kljub temu pa ga je letos obiskalo več kot 30.000 obiskovalcev iz celega sveta. Na tem sejmu že nekaj let razstavljam skupno z Alpino Žiri, sama oblika prikaza naših izdelkov je na ravni ostalih posameznih proizvajalcev smučič. Na delu razstavnega prostora sta razstavljalata tudi TOZD Trgovina in TOZD športna orodja (trimlet, Elanovo športno konfekcijo).

Sejem ISPO v Münchnu je kazalec stanja na trgu zimskošportnih artiklov. Na sejmu se delajo zaključki o sezoni, ki se izteka, obenem pa so na njem dane smernice za naslednjo sezono. Prodajne službe posameznih firm čakajo ta sejem še s posebnim zanimanjem. Sejem nam prinese dobre informacije glede prodaje v prihajajoči sezoni, glede gibanj ponudbe in povpraševanja, daje pa nam tudi dober vpogled v stanje konkurence v naši branži.

Obisk na našem razstavnem prostoru je bil precejšen. Obiskali so nas domala vsi naši tuji kupci, mnogo pa je bilo tudi novih, ki so se zanimali za nakup naših smučič. Z našimi stalnimi kupci smo imeli daljše sestanke, na katerih smo analizirali stanje na posameznih tržiščih. Seveda na teh sestankih ni manjkalo pohval, niti kritik. Ne smemo pa se zadovoljiti le s pohvalami. Pozorni moramo biti predvsem na kritike, saj bomo samo z izboljšanjem naše kvalitete in našega servisa lahko obdržali mesto, ki ga imamo med proizvajalci smučič.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Direktor TOZD Smučiči tov. Bogataj je pozval novinarje naj si ogledajo praktično demonstracijo smučič VSS Servo

Elan je na svoj razstavni prostor privabljal kupce iz vsega sveta z ogromno smučko iz naše nove serije RC, ki je visela nad našim paviljonom. Prikazali smo več celo-

Planica-85

(Nadaljevanje s 1. strani)

Navdušeni obiskovalci

Zaključna prireditev proslav ob 50-letnici Planice, zibelke smučarskih poletov, je bilo 8. svetovno prvenstvo v smučarskih poletih.

Prenovljena skakalnica je privabila vso svetovno elito in ogromno gledalcev.

Tekmovalna angažiranost Elana na področju skokov je doživljala krize in uspehe. Trenutna situacija kaže stabilnost rezultatov na ravni našega trenutnega angažmana. Opremljamo precejšnje število reprezentanc s smučmi. Ker je naš interes, da za to opremljanje ne plačujemo prispevkov v smučarske sklade, ki pri uspešnih reprezentancah niso poceni, se pojavljamo v večjem številu

ekip, ki pa tekmovalno niso v samem vrhu. Reklamni učinek pa je z »brezplačnim« oglasovanjem preko medijev

ČASTNA TRIBUNA — (z leve): Stane Dolanc, predsednik Tanzanije Julius Nyerere, Veselin Djuranović, Dušan Šinigoj in Marc Hodler.

prav tako zagotovljen. Vsekakor 6. mesto Mirana Tepeša s stališča jugoslovanskega smučanja, kakor tudi stališča Elana, pomeni velik uspeh.

Tudi uvrstitve Ulage, Žagarja in Dolarja so zelo dobre in dokazujejo uspešno delo v naši reprezentanci. Uspešnost naših skakalcev in posredno seveda tudi smučmi dokazuje tudi nov državni rekord Matjaža Debelaka (185 m), kar je trenutno najdaljši skok na Elanovih smučeh.

Od ostalih skakalcev na Elanovih smučeh smo nekaj več pričakovali od Poljaka Fijasa in tudi od obeh Američanov, ki sta na predhodnih tekmovanjih za svetovni pokal že dobila točke na nekaj tekmovanjih.

Vsi tekmovalci so bili zadovoljni s servisom, ki smo

BRANE DOLHAR — naš nekdanji sodelavec je prvi preizkusil prenovljeno velikanko

MATJAŽ DEBELAK — jugoslovanski rekorder

jim ga dajali na tem tekmovanju, čeprav to ni bila standardna ekipa.

Tudi organizatorji so poskrbeli, da je bilo delo servisov lahko kar najbolj uspešno.

Primož Finžgar

Nadaljevanje s 5. strani

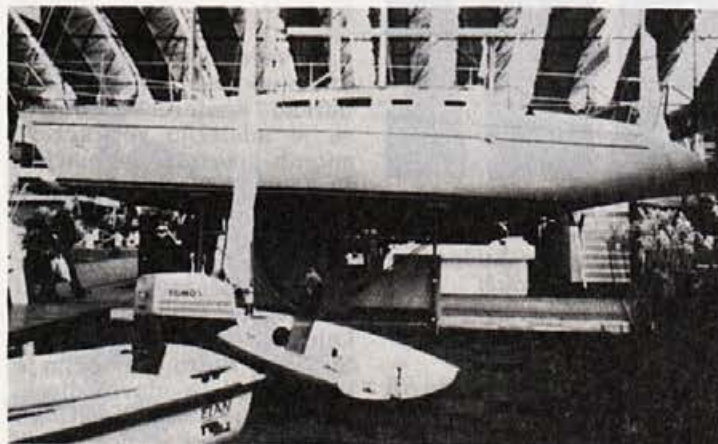
Večina kupcev nam je na tem sejmu dala naročila in po sejmu imamo dober pregled, kako je s prodajo naših smučmi za naslednjo sezono. Lahko rečemo, da so s prodajo naših kapacitet v proizvodnji smučmi zelo zadovoljni, saj smo do zaključka ISPO prodali cca 75% naših kapacitet brez upoštevanja domačega trga. Poleg tega bodo nekateri kupci imeli v mesecu marcu še lokalne sejme in nam bodo naročila poslali šele po zaključku teh sejmov.

Naj končam z naslednjo mislijo: naše smučmi se dobro prodajajo, kar dokazuje, da smo pokvaliteti in ceni enakovredni ostalim znanim proizvajalcem smučmi. Seveda nas ti uspehi na prodajnem področju ne smejo uspravati. Še vedno moramo stremeti za tem, da v svet prinašamo novitete, da izboljšujemo kvaliteto naših izdelkov, ker bomo lahko le na ta način ostali v samem svetovnem vrhu proizvajalcev smučmi.

Milan Osterman

Svetovna predstavitev Elanovih jadrnic v Amsterdamu

Nizozemska je znana po tulipanih, mlinih na veter in dobrih pomorščakih. Zato ni naključje, da si je vodstvo TOZD Plastika izbralo za svetovno predstavitev dveh svojih jadrnic Elan 19 in Elan 31 prav letošnji Amsterdamski nautični sejem HISWA. Letos sta bili že dve veliki nautični prireditvi, ena v Parizu in druga v Düsseldorfu, vendar pa je od teh Amsterdam deležen posebne pozornosti, saj gre za sejem, ki ga obiščejo sami prekaljeni pomorščaki. HISWA ne spada med velike sejme, vendar pa gotovo med najbolj izbrane, saj se tam žele

Elan 31 na najbolj vidnem delu razstavnega prostora je z jamborom segala že do stropa velike razstavne hale »Europa«

Lahke sredice novih tekaških smučí

Sendvič konstrukcije, pri katerih je pomemben omejitveni faktor — teža, zahtevajo sredico, ki zlepljena skupaj z nosilnimi zunanji sloji daje najustreznejšo trdnost in togost v odvisnosti od teže. Nosilni zunanji sloji so lahko metal ali različni laminati, to so razna naravna ali umetna vlakna, prepojena z umetnimi smolami. Na-

loga sredice pri sendvič konstrukciji je ustvarjanje distance med nosilnimi sloji s tem, da prevzema tlačne napetosti in daje ustrezno odpornost luščenja nosilnih elementov od sredice.

Poznani materiali za uporabo kot sredica v sendvič konstrukcijah z nizko specifično težo so razne lahke pene (PU, PVC, PMI, itd.) ter

Lahka sredica POLICEL novih tekaških smučí

Obisk sekretarjev republiških izvršnih svetov

strukture v obliki satovja. Značilnosti lahkih pen so majhne tlačne odpornosti pri spec. težah pod 100 kg/m³. Značilnost različnih celičnih struktur v obliki satovja, ki jih izdelujejo iz Alu folije, aramidnimi vlakni ojačene folije ali papirja je sorazmerno visoka cena, slaba prečna stabilnost oz. odpornost, težavnost obdelave na različne nepravilne oblike.

Material, ki v veliki meri odpravlja slabše oz. negativne lastnosti celičnih struktur, je Policel sredica za lahke sendvič konstrukcije. Prednosti tega novega materiala so bistveno boljša prečna stabilnost, relativna enostavnost izdelave, možnost vplivanja na lastnosti, potencialna možnost uporabe domačih materialov.

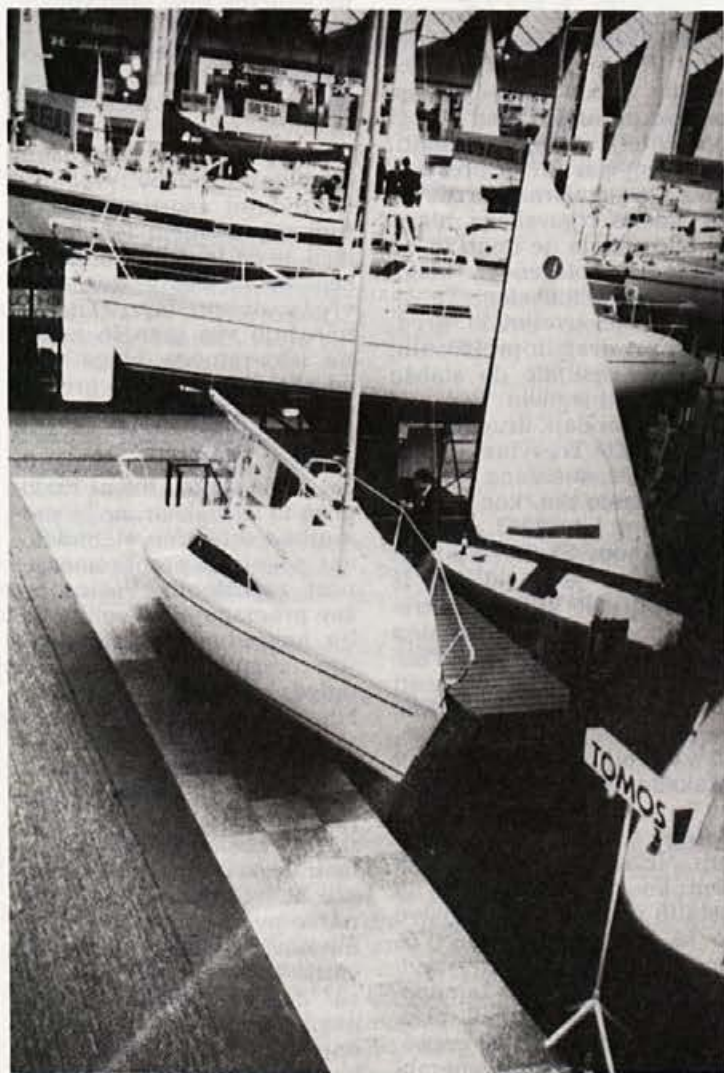
Tehnologija izdelave je trenutno prilagojena potrebam za izdelavo tekaških smučí. Prečna prilagodljivost dimenzijam modela za lepljenje in s tem stranski obliki smučí je dosežena z uporabo valovite folije. Ravne folije pa povečujejo tlačno odpornost in strižne sile, ki se pojavljajo v preseku sendviča pri velikih upogibih tekaških smučí. Folije so iz posebnih vrst papirjev, ki so impregnirani v umetni smoli (epoksi). Z različnimi sistemi smol in variranjem viskoznosti dosežemo zelene lastnosti materiala glede možnosti obdelave in konstrukcijskih zahtev v sendviču.

V fazi po impregnaciji je zaradi prilagodljivosti in možnosti preoblikovanja z majhnimi pritiski, možno oblikovati različne oblike.

Tudi možnosti naknadnega oblikovanja materiala so praktično neomejene in izvedljive s stroji z velikim številom obratov rezalnega orodja.

Teža enega para smučí dolžine 210 cm je z uporabo Policel satovja zmanjšana za 200 g, (od 1200 g na 1000 g), v primerjavi s konstrukcijo sredice iz PU pene, ojačane s steklenimi vlakni.

Uporabnost Policela pa ni omejena le na področju izdelave smučí, temveč na vse konstrukcije oz. izdelke, kjer je možna uporaba sendvič konstrukcije, kot so razni drugi športni rekviziti, čolni, letala, antene ipd.

Krst je jadrnica Elan 19 doživela kar na suhem in to na mednarodnem navtičnem sejmu HISWA.

predstaviti z novostmi vsi, ki v sodobni nautiki nekaj pomenijo. Tu so najštevilnejši izdelovalci večjih jadrnic in motornih jaht, pa tisti, ki prodajajo manjše čolne, hitre gliserje in jadrnalne deske ter končno vsi tisti, ki nudijo najboljšo opremo in motorje za našeta plovila.

Elan v tej deželi že vrsto let uspešno prodaja manjše čolne skupaj z Nizozemskim TOMOS-om. Tako je tudi letošnji razstaveni prostor bil skupen in na njem so bili prikazani vsi Elanovi motorni čolni, mala jadrnica Europa. Krst je doživela družinska jadrnica Elan 19, svoje prvo mednarodno priznanje pa charterska jadrnica Elan 31. Interes za obe Elanovi novosti je bil izreden, saj so obiskovalci čakali v vrsti na stopnicah, da bi si ogledali notranjost. Tudi novinarjev iz svetovnih navtičnih revij je bilo precej, saj je tak nastop Elana zbudil prijetno presenečenje. Komericalni uspeh je tudi večje naročilo tujega kupca jadrnice Elan 31 za ameriško tržišče. Nekateri obiskovalci so se navdušili za manjšo jadrnico Elan 19, ki nudi dovolj prostora štirim osebam, saj mnogi Nizozemci letujejo v Jugoslaviji in bi si tako jadrnico radi nabavili kar ob prihodu na Jadran.

Iztok Vrčon

Primož Finžgar

Prodaja TOZD Smučí

Vrednostno smo plan leta 1984 presegli za 41 %, količinsko pa za 21 %.

Če primerjamo realizacijo leta 1984 z letom 1983, smo v letu 1984 vrednostno prodali za 57 % več, količinsko pa 8 % več kot v letu 1983. Iz tega lahko zaključimo, da smo za prodane smučí iztržili ca. 45 % več kot v letu 1983.

IZVOZ:

Planirani izvoz smo v letu 1984 vrednostno presegli za 62 %, količinsko pa za 26 %. V primerjavi z letom 1983 smo vrednostno izvoz povečali za 57 %, količinsko pa za 11 %. Iz tega izhaja, da smo na tujih tržiščih dosegali v letu 1984 poprečno 41 % višje cene kot v letu 1983. Ker so vrednostno narejeni izračuni v dinarjih, gre povišanje cen predvsem na račun padanja vrednosti dinarja — pozitivne tečajne razlike. Poprečno zvišanje cen po posameznih valutah pa je bilo cca. 5 %.

Tudi v letu 1984 smo imeli težave z odpremi in je pri dobavah zadnjih količin prihajalo do večjih zamud tako, da smo za izvoz odpremljali preko celega leta. Zaradi prekoračenja odpremnih rokov, je prišlo tudi do nekaterih stornacij naročil. Povpraševanje po naših smučeh je bilo zelo veliko, nekatera naročila smo morali celo odkloniti, ker nam naše kapacitete niso omogočale realizacije le-teh.

Tako kot prejšnje leto smo največ smučí v izvozu prodali v ZDA, kjer smo realizirali 23 % od celotne vrednosti prodaje v letu 1984. Na na-

slednjih mestih so Italija 8,4 % (5), ČSSR 7,8 % (2), Japonska 6,3 % (4), ZRN 5 % (7).

Številke v oklepajih pomenijo rang vrednosti prodaje v letu 1983. Po količini prodanih smučí pa je delež v letu 1984 naslednji: ZDA 20 %, Italija 8,5 %, ZRN 7,5 %, Švedska 5,2 %, Japonska 3,6 % itd.

Vrednostno se je najbolj povečal izvoz v ZDA, saj je bil v letu 1984 za 131 % večji kot v letu 1983. Prav tako se je močno povečal izvoz v ZRN (148 %), kar je znak, da je bila odločitev o ustanovitvi lastnih podjetij v teh državah na mestu.

Konec 1984. leta smo prekinili pogodbo z zastopniki v: Švici, Finski, Norveški in Nizozemski. To je vplivalo na slabšo prodajo smučí na teh področjih, kar pa se bo poznalo tudi v letu 1985.

DOMAČI TRG:

Realizacija prodaje po vrednosti na domačem trgu je glede na plan za 6 % večja, količinsko pa smo 1,5 % pod planom. Leta 1984 smo prodali po vrednosti 56 %, količinsko pa 2 % več, kot v letu 1983, kljub precejšnjemu povečanju cen (v poprečju 53 %), so se naše smučí na domačem trgu dobro prodajale. Domači trg je količinsko in vrednostno najpomembnejši za smučí izdelane v Begunjah in je najmanj zahteven, saj se edino Elanove smučí prodajajo na domačem trgu.

Milan Osterman

TOZD Trgovina v letu 1984

Skupna prodaja v »maloprodaji«, glavni dejavnosti TOZD Trgovina, je bila 730 mio din, v čemer je vključen tudi prometni davek. To je 81 % več kot v letu 1983 in 20 % nad planirano vrednostjo. Po posameznih Elanovih trgovinah je bila vrednost prodaje (in indeks povečanja v primerjavi z letom 1983) naslednja:

- Prodajalna Begunje 251 mio dinarjev (177),
- Prodajalna Zagreb 66 mio dinarjev (163),
- Butik Beograd 99 mio dinarjev (171),
- Blagovnica Zagreb 249 mio dinarjev (174) in
- Prodajalna Titograd 64 mio dinarjev (323).

Dosežene so bile naslednje poprečne vrednosti prodaje na zaposlenega (izraču-

nanega iz vseh opravljenih ur v PE): Trgovina Begunje 13,5 mio din, Trgovina Zagreb 9,4 mio din, Butik Beograd 8,8 mio din, SRK Zagreb 9,3 mio din, Trgovina Titograd 4,8 mio din. Razlike so rezultat celotnega sklopa različnih dejavnikov od mikrolokacije trgovin preko prisotnosti in imagea Elana na širšem področju delovanja trgovine, do sposobnosti in prizadevnosti zaposlenih.

V mesečni dinamiki prodaje v naših trgovinah je za leto 1984. značilen padec po spomladanski odmrznitvi cen, ki je hitro izničil rezultate intenzivne, a kratkotrajne potrošniške mrzlice pred spoustitvijo cen. Zaskrbljenost zaradi slabše prodaje od ambiciozno načrtovane je bila iz dneva v dan večja. V

prodaji smo imeli npr. zelo malo čolnov, a jih ni primanjkovalo, povpraševanje po vsem blagu je hudo upadlo. Tako vse do poletja. V poletnih mesecih se je prodaja po zaslugi tujih turistov nenkrat povečala, kot še nikoli doslej. Tuji so nadoknabili izpad domače potrošnje, ker jim je razvrednoten dinar vse blago pocenil. Tako smo lažje pričakali zimsko sezono, ki je za našo maloprodajo najpomembnejša. Tudi v zadnjih mesecih leta je bila očitna slabša kupna moč potrošnikov, čeprav ne več tako izrazito. Spomladi določene podivjane cene zimskih artiklov je nekajmesečna inflacija relativno znižala na sprejemljive. Vendar sta se ponudba in povpraševanje srečevala na nižji količinski ravni, kot doslej. Določenih artiklov, ki jih je vsa leta kronično primanjkovalo, kot na primer smučarskih vezi, je bilo tokrat na pretek. Še vedno je sicer občasno ali preko cele sezone primanjkovalo nekaterih vrst blaga kot so najboljše smučarski čevlji in otroška smučarska oprema. Te manjkajoče količine niso bile pretirano velike, kar se je praviloma izkazalo, če smo manjkajoče blago čez čas uspeli nabaviti. Naročiti je bilo treba vse manjše količine in vse pogosteje, sicer so ob vsaki dobavi zaloge preveč porasle, česar mnogi dobavitelji niso mogli slediti. Zaradi visokih obrestnih mer na angažirana sredstva za zaloge trgovskega blaga je bilo ceneje ne imeti in ne prodajati določenega blaga kot ga imeti na zalogi. To vodilo se je uveljavilo predvsem pri dražjih proizvodih, kar je pripeljalo do slabše založenosti trgovin.

V veleprodaji, drugi dejavnosti TOZD Trgovine, je bila v letu 1984. dosežena realizacija 987 mio din, kar je 89 % več kot v letu 1983. in 41 % nad planom. Skokovit porast prodaje se je nadaljeval iz prejšnjih let kljub zaostrenim pogojem. Teritorialna razdelitev prodaje je bila naslednja: od celotne vrednosti prodaje jo je bilo 52 % v Sloveniji, 21 % na Hrvaškem, 17 % v Srbiji, 6 % v BiH in 4 % v Makedoniji, Črni gori, Kosovu in južni Srbiji. Plan prodaje je bil presežen v Sloveniji, Hrvaški in Srbiji, medtem ko ni bil dosežen na ostalih področjih. To dejstvo je še bolj zaskrbljujoče, če upoštevamo, da smo v zadnjem času posredno in neposredno največ vlagali prav na teh področjih. Za uspešnost prodaje je najpomembnejši prodajalec, pogosto trdim, to bo veljalo tudi za

potniško prodajo blaga, po katerem je povpraševanje zelo elastično in ima veliko substitutov.

Prodaja zimskošportnih izdelkov predstavlja dve tretjini celotne realizacije veleprodaje, ki je vsa izdobljena v štirih mesecih. Lani bi bila realizacija večja še za ca. 250 mio din, če bi nam dobavitelji dobavili vso naročeno smučarsko konfekcijo, smučarske vezi Marker in ostalo blago, ki smo ga prodali v obsežni kampanji zaključevanja našim kupcem. V prodajo tega blaga vloženo delo ni obrodilo sadov, ker je pri nas očitno kljub vse slabši kupni moči blago težje proizvesti, kot prodati...

Prodaja letnega programa je najbolj količinsko porasla pri letnih majicah in sracah, kar je gotovo tudi rezultat uspešnih lastnih kreacij. Prodaja izdelkov za prosti čas in rekreacijo, za katere ni izrazite sezone in nesezone, je enakomerno razporejena preko vsega leta. Osnovno ponudbo širokopotrošnih izdelkov TOZD ŠO dopolnjujemo s trenirkami, športnimi dresi in torbami. Zaradi pomanjkanja repromateriala in izvoznih obveznosti dobaviteljev, se prodane količine niso tako večale, kot je dopuščal trg. Tej skupini izdelkov bomo v bodoče posvetili več pozornosti, saj povečevanje tržnega deleža ni povezano s tolikimi nevarnostmi, kot pri sezonskih skupinah izdelkov.

Prodajni asortiman se je tudi v preteklem letu popestril, le na ta način lahko dosegamo iz leta v leto večje vrednosti prodaje. Trgovci naročajo vse manjše količine istovrstnega blaga. Čas od naročila kupca do prevzema blaga se je podaljšal, kvaliteta trgovskih storitev se je v nekaterih pogledih žal poslabšala. Glavni razlogi za to so dislocirano in premajhno skladišče, slabi delovni pogoji in preobremenjenost zaposlenih. Večino težav premagujejo z veliko volje, nagrada za napore pa so jim rezultati prodaje in ugled, ki ga uživajo pri kupcih.

Velik napredek je bil dosežen v kvaliteti proizvodov. Tekstilni, trikotažni, volneni in galanterijski izdelki z Elanovim znakom, izdelani po lastnih kreacijah, postajajo vse bolj cenjeni. Image Elana se počasi, a vztrajno širi na nova področja. Izboljševanje kvalitete je imperativ za dosego ugleda, kakršnega želijo delavci veleprodaje s še nedolgo tega omalovaževanimi »cunjami« do-seči.

Matjaž Gmajnar

Razpis letovanja — 1985

Po sklepu Komisije za družbeni standard z dne 26. 2. 1985, obveščamo vse člane delovne organizacije ELAN Begunje, da se lahko prijavijo za letovanje Elanovih počitniških enotah.

1. PRAVICA DO LETOVANJA V ELANOVIH POČITNIŠKIH ENOTAH

Pravico do letovanja v Elanovih počitniških enotah imajo vsi delavci zaposleni v Elanu, Elanovi upokojnenci, delavci Elana iz Brnce in druge osebe, ki jim letovanje na podlagi pisne prošnje dovoli Komisija za družbeni standard.

2. PREDNOST PRI LETOVANJU

Kriterije za prednost pri letovanju, ki bodo podobni kot prejšnja leta (to velja predvsem za letovanje v času kolektivnega dopusta), bo določila Komisija za družbeni standard, ko bo znano število prijavitelcev.

V času kolektivnega dopusta se načeloma ne morejo prijaviti delavci TOZD Vzdrževanje in TOZD Trgovina, ki kolektivnega dopusta nimajo.

3. IZMENE ZA LETOVANJE

Da bi se v času kolektivnega dopusta lahko zvrstilo čim večje število delavcev, so za vse počitniške enote določene 4 IZMENE PO 7 DNI in sicer:

I. IZMENA	od 13. 7. do 20. 7. 1985
II. IZMENA	od 20. 7. do 27. 7. 1985
III. IZMENA	od 27. 7. do 3. 8. 1985
IV. IZMENA	od 3. 8. do 10. 8. 1985

RAZEN ZA PAKOŠTANE, MALI LOŠINJ IN NOVALJO NA PAGU 3 IZMENE PO 10 DNI in sicer:

I. IZMENA	od 13. 7. do 23. 7. 1985
II. IZMENA	od 23. 7. do 2. 8. 1985
III. IZMENA	od 2. 8. do 12. 8. 1985

V času izven kolektivnega dopusta bo možno letovati tudi dlje (seveda, če bodo prosti termini).

4. CENE ZA NOČNINE

Delavski svet delovne organizacije je na seji 28. februarja potrdil NOVE CENE ZA NOČNINE za uporabo počitniških enot, ki so od lanskih večje za 25 % in znašajo za:

1. hišice v Selcah	180 din dnevno
2. karavan prikolice	230 din dnevno
3. kontejnerje — bungalove	250 din dnevno
4. stanovanja za 3 osebe	250 din dnevno
5. stanovanja za 4 osebe	320 din dnevno
6. stanovanja za 5 oseb	430 din dnevno
7. stanovanje za 8 oseb	500 din dnevno

V cenah so vračunane nočnine za najožje svojce (žena oziroma mož in nepreskrbljeni otroci), ostali svojci oziroma druge osebe pa bodo morale doplačati 100 din dnevno na osebo.

Morebitni zunanji uporabniki in delavci iz ELAN Brnce plačajo 100 % višje cene.

Glede na izredno nizke cene, v letošnjem letu ne bo izvensezonskega popusta.

5. PRIJAVE

Kdor želi preživeti del svojega dopusta v naših počitniških enotah, mora izpolniti PRIJAVNICO ZA LETOVANJE, ki je v SMUČINI (srednji list) in jo NAJKASNEJE DO 15. 4. 1985 ODDA v pisarni informacije tov. KOČILA Ivanki.

Prijavnica mora biti izpolnjena V CELOTI, ČITLJIVO IN TOČNO. Posebej opozarjamo, da vpišete dva kraja in dva termina, kar je potrebno zaradi lažjega razporejanja, kadar je za isti kraj ali termin več prijavitelcev.

NEPOPOLNIH PRIJAV KOMISIJA NE BO UPOŠTEVALA!

Tisti, ki boste letovali na priporočilo zdravnika iz zdravstvenih razlogov, prijavnici priložite tudi priporočilo.

Vsi, ki boste do predvidenega roka oddali prijavnice, boste najkasneje do 15. maja obveščeni kam in kdaj ste razporejeni.

6. KJE BOMO LETOS LAHKO LETOVALI?

Za opise krajev, kjer imamo počitniške enote v glavnem veljajo podatki iz SMUČINE — januar, februar, marec — 1984, za osvežitev spomina pa na kratko še enkrat: 8 počitniških hišic s po štirimi ležišči v Selcah (z obvezno hrano — cene bodo znane po zboru Počitniške skupnosti letovišča lesnih delavcev, ki bo predvidoma v mesecu maju, o čemer vas bomo pravočasno obvestili), karavan prikolice s po petimi ležišči: 2 v Novalji na Pagu, 3 v Pakoštanah, 4 v Vrsarju, 3 v Punatu — Krk, 2 v Baški — Krk, 1 v nudističnem kampu Bunculuka v Baški — Krk, 2 v Čikatu na Malem Lošinju, 3 v Čateških Toplicah, 2 v nudističnem kampu v Uliki in 2 v Rajski plaži na Rabu — Lopar.

4 prikolice iz avtokampa 13. maj v Fažani pa so iz že znanih razlogov premeščene v avtokamp Stoja pri Pulju.

Letovati bo možno še v 6 kontejnerjih-bungalovih s po štirimi ležišči v Lanterni, v Martinščici na otoku Cresu v stanovanjih s 3 do 5 ležišči in v Červarju v stanovanjih s 4 do 8 ležišči.

Vse enote (razen Selc, kjer je kuhanje v hišicah iz požarnovarnostnih razlogov prepovedano, prehrana pa je obvezna v restavraciji kampa) so opremljene tako, da je v njih možno kuhati in je za to na razpolago ves pribor in posoda.

7. OPOZORILA IN NAVODILA

Opozorila in navodila ostajajo enaka kot lansko leto, vendar ne bo odveč, če jih ponovimo.

Vse uporabnike pozivamo, da s počitniško opremo ravnajo odgovorno in gospodarno, saj bodo le tako lahko služile svojemu namenu čim daljše obdobje.

Vsak, ki bo letoval v hišici, prikolici, bungalovu ali stanovanju, odgovarja za enoto ter ves inventar in opremo, zato ob pričetku letovanja preglejte popise, če se ujemajo z dejanskim stanjem. Vse nepravilnosti vpišite v knjigo vtisov in pripomb.

Če se bo v enoti kaj pokvarilo, naj vsakdo poskuša popraviti sam (če zna) ali pa preko recepcije poišče ustreznega strokovnjaka. Stroški bodo na podlagi računa povrnjeni. Stroški bodo povrnjeni tudi za zamenjavo plinske jeklenke. V ta namen je treba priložiti overjene račune (pečat in podpis prodajalca).

Posteljno perilo je treba povsod vzeti s seboj. Priporočamo, da vzamete takšne posteljne prevleke, da je možno odelje popolnoma obleči, da bi se s tem zavarovale in uporabljale z boljšim občutkom. Starši, ki bodo letovali z majhnimi otroki, naj s seboj vzamejo nepremočljivo platno, da se s tem zaščiti odeje in vzmetnice.

Vsi letovalci bodo prejeli napotnice, s katerimi se morajo zglasiti v recepciji kampa ali naselja in se tam prijaviti.

Ključni počitniških enot bodo v glavnem povsod v recepcijah, v kolikor pa bo kje drugače, vas bomo o tem obvestili.

Menjava letovalcev je ob 12. uri, torej, prvi dan, ko je napisan na napotnici lahko pridete v počitniško enoto ob 12. uri, zadnji dan pa, ki je napisan na napotnici, ste lahko v enoti še do 12. ure.

Vse letovalce opozarjamo, da ob koncu letovanja počitniške enote zapustijo pospravljene in čiste (posebno hladilnik, katerega pustite odprtega). Ob odhodu je treba zapreti okna, ugasiti luči, izklopiti štedilnik, pri prikolicah pa iz predprostorov pospraviti sedežno garnituro in hladilnik ter ostali inventar (velja tudi za kontejnerje).

V POČITNIŠKE ENOTE JE STROGO PREPOVEDANO VODITI KAKRŠNEKOLI ŽIVALI!

Okna pri prikolicah, ki imajo avtomate, se zapirajo tako, da se najprej do konca odprejo in šele nato zaprejo, sicer se avtomat pokvari.

Zadnji dan se je treba javiti v recepciji, se odjaviti in oddati ključ ter poravnati morebitne stroške (ponekod turistična taksa).

Z. V.

PPRIJAVNICA ZA LETOVANJE

IZPOLNITE ČITLJIVO S TISKANIMI ČRKAMI!

1. Priimek in ime, rojen
2. Zaposlen v ELAN-u od leta, v TOZD/DSSS
3. Po odločbi upravičen do dni dopusta
4. Kolektivni dopust: a) nimam
(ustrezno obkroži) b) imam od 15. 7. do 22. 8. 1985
c) imam od 22. 7. do 9. 8. 1985
5. Zakonec zaposlen v
(ustrezno obkroži) a) nima kolektivnega dopusta
b) ima KD od 15. 7. do 2. 8. 1985
c) ima KD od 22. 7. do 9. 8. 1985
d) ima KD od do
6. Prijavljam se za letovanje: a) kraj ali
b) čas ali
7. V ELAN-ovih počitniških enotah: a) še nisem letoval
(ustrezno obkroži) b) sem že letoval
8. V času kolektivnega dopusta sem zadnjič letoval leta.
9. Izven kolektivnega dopusta sem zadnjič letoval leta.
10. Z menoj bodo letovali:
a) zakonec rojen
b) nepreskrbljeni otroci rojen
..... rojen
c) preskrbljeni otroci rojen
..... rojen
..... rojen
d) ostali rojen
..... rojen
11. Z izpolnitvijo te prijavnice in lastnoročnim podpisom se obvezujem, da krijem morebitne stroške, ki bi nastali zaradi neizkoriščenega termina po moji krivdi (plačilo nočnin). Tako nastale stroške se mi lahko odtegne od mojega osebnega dohodka.
12. Soglašam, da se mi strošek nočnin obračuna pri izplačilu OD.

Datum

Podpis

Poročilo o delu DPO Elan v letu 1984

I. Sindikat

Celotna aktivnost je bila povezana z delom Konferen- ce osnovnih organizacij sindikata in Izvršnih odborov po TOZD, DSSS. Medtem ko so IO po TOZD, DSSS, ki združujejo interese vseh zaposlenih v posameznih TOZD, DSSS, delali precej medlo (redko sestajanje ali pa še to ne), pa je bila KOOS toliko vzornejša: na 15. sejah v letu 1984 so člani obravnavali tekočo problematiko iz njene pristojnosti:

- analizo delovne uspešnosti (izvedena anketa med 50 % zaposlenimi)

- socialno politiko
- vprašanja družbenega standarda (stanovanjsko politiko, družbeno prehrano, prevoze na delo, kulturni standard, korišćenje počitniških enot in rekreacijo zaposlenih).

- informiranje članstva o delu KOOS (v ta namen smo novembra pričeli izdajati sindikalne »Informacije« in do konca leta izdali tri številke: mesto objavljanja na oglasnih deskah).

Poleg tega so se člani IO in KOOS Elan udeležili enodnevne seminarja, katerega osnovni cilj je bil družbenopolitično usposabljanje članstva.

Udeležba na sejah KOOS:

Poprečna udeležba 14 članov na 15 sejah v letu 1984 je bila 77,7 %.

Organiziranost:

KOOS Elan (14 članov), IO OOS: TOZD Smuči 7, TOZD Vzdrževanje 7, TOZD Trgovina in DSSS 7, TOZD Športna orodja 5, TOZD Inštitut 5, TOZD Plastika 5 članov.

II. Zveza komunistov

Aktivnost članstva se je odražala v 5 osnovnih organizacijah in Stalni akcijski konferenci (sekretarji OO ZK) koordinacijskem telesu, ki povezuje OO ZK zaradi poenotenja stališč pri nastopanju izven delovne organizacije.

Stanje članstva:

(31. 12. 1984)

OO ZK: TOZD Smuči 14, TOZD Športna orodja 11, TOZD Inštitut in TOZD Plastika 9, TOZD Vzdrževanje 4, TOZD Trgovina in DSSS 22 članov; skupaj 60 članov.

Udeležba na sestankih OO ZK:

OO ZK TOZD Smuči, 7 sestankov, 73 % udeležba

OO ZK TOZD Športna orodja, 3 sestanki, 67 % udeležba

OO ZK TOZD Inštitut, in Plastika, 2 sestanka, 72 % udeležba

OO ZK TOZD Vzdrževanje 4 sestanki 81 % udeležba

OO ZK TOZD Trgovina in DSSS, 2 sestanka, 73 % udeležba

Poprečne udeležbe vseh OO ZK v preteklem letu je bila 73,2 %.

Vsebina dela:

Na sestankih so obravnavali predlog volilno-program- ske konference OK ZKS Radovljica,

- predloge sklepov za 13. sejo CK ZKJ,

- po posameznih OO ZK pa problem discipline, spremembe družbenega plana občine Radovljica — prostorski del, gospodarski plan, zaključne račune, problematiko trgovine Titograd.

K vsem navedenim vprašanjem so OO ZK dajale svoje ocene in priporočila.

Skupne seje DPO

Na skupnih sejah so člani KOOS in sekretarji OO ZK oblikovali družbenopolitične ocene o posameznih vprašanjih, ki so pomembna za delovno organizacijo.

Vsebina dela:

- obravnavali smo letne zaključne račune TOZD, DSSS in DO

- tri-, šest-, devetmesečno in letno poročilo o poslovanju TOZD, DSSS in DO

- planske dokumente (gospodarski načrt)

- spremembe družbenega plana občine Radovljica - prostorski del

- smernice srednje — in dolgoročnega plana Elana

- predloge sklepov 13. seje CK ZKJ.

ELAN

Sindikavno športno društvo Elan

V okviru društva je delovalo 10 sekcij (smučarska tekaška, smučarska alpska, kegljaška, odbojarska,

strelska, nogometna, namiznoteniška, košarkarska, hokejska, šahovska).

Pregled udeležbe Elanovcev na posameznih sindikalnih tekmah:

	Občinsko sind.			Elanovo sind.		
	M	Ž	skupaj	M	Ž	skupaj
1. smučarski teki	14	1	15	46	4	50
2. alpsko smučanje (VSL)	29	3	32	77	11	82
3. kegljanje	17	5	22	38	8	46
4. odbojka	19	8	27	20	—	20
5. streljanje	34	8	42	21	7	28
6. mali nogomet	20	—	20	32	—	32
7. plavanje	15	1	16	—	—	—
8. namizni tenis	7	1	8	7	1	8
9. košarka	8	—	8	—	—	—
10. šah	—	—	—	16	—	16

Občinsko sindikalno prvenstvo v šahu ni bilo organizirano.

Pregled udeležencev sindikalnih tekmovanj kaže, da se je v preteklem letu udeležilo kateregakoli tekmovanja v katerikoli športni panogi skupaj 164 moških in 38 žensk, zaposlenih v Elanu. Toliko zaposlenih je enkrat ali večkrat sodelovalo na občinskih ali Elanovih sindikalnih tekmah; v odstotkih povedano: 7 % žensk, 26 % moških oz. skupno 17 % od vseh zaposlenih.

Bojan Rauh

Novice, novice, novice, novice

— Na 47. seji Komisije za inovacije sta bili predlagani DS TOZD SMUČI v potrditev odškodnini za vlogo št. 390, z naslovom Sprememba dimenzij elementov konstrukcije smuči, avtorjev Staneta Ruparja in Avgusta Šlibarja, ki sta prihranila 1.953.600 din v enoletnem korišćenju.

— ZDA so prevzele prvo mesto kot kupec avstrijskih smuči (prej ZRN). 1984 je šlo največ smuči iz Avstrije v Nemčijo (682.132 parov), vendar po vrednosti največ v ZDA — 462 milijonov Asch (za 599.009 parov), pred ZRN s 450 mio Asch. Avstrija je skupno izvozila 2.986.989 parov smuči v vrednosti 2,11 milijarde Asch (301 mio DM) v 39 držav.

— **ÖRJAN BLOMQVIST** — Švedska — ELAN smuči, rezultati 1985
Zmagovalec World Loppet in Euro Loppet.

— Švicarsko smučarsko tržišče:

Zaradi obilice snega v januarju 1985 je bila prodaja smuči zelo velika, je pa možno, da se bodo prerazporedili deleži posameznih proizvajalcev.

Vodilno vlogo ima ROSSIGNOL, sledijo HEAD in VOELKL. Potem sledijo kot renomirane firme OLIN, K-2, KAESTLE, BLIZZARD, ATOMIC, DYNAMIC in DYNASTAR.

FISCHER in ELAN pa sta firmi, ki spadata pod: »sledijo še« ...

20.1. Dolomitenlauf	(Avstrija)	— 60 km	1. mesto
27.1. Marcialonga	(Italija)	— 70 km	3. mesto
16.2. Gatineau	(Kanada)	— 55 km	1. mesto
24.2. Finlandia Hiihto	(Finska)	— 75 km	1. mesto
03.3. Vasaloppet	(Švedska)	— 89 km	2. mesto
10.3. Engadin Ski Marathon	(Švica)	— 42 km	13. mesto

Tone Stare

Elan v smučarski sezoni 1984-85

SVETOVNI POKAL — ALPSKO SMUČANJE

Moški:		Kombinacija:	točk
Skupno:	točk	13. Kernen B. (Sui)	19
6. Stenmark I.	135	20. Križaj B.	10
10. Križaj B.	101	25. Stenmark I.	8
Kernen B. (Sui)	70	25. Kuralt J.	4
38. Franko J.	46		
76. Strel, Kuralt	9	Ženske:	
97. Cerkovnik T.	3	Skupno:	točk
Slalom:	točk	31. Svet M.	40
3. Stenmark I.	78	37. Äijä Monica (Swe)	30
6. Križaj B.	69	48. Zavadlav A.	29
32. Kuralt J.	5	57. Leskovšek A.	11
36. Cerkovnik T.	3		
Veleslalom:	točk	Slalom:	točk
10. Stenmark I.	49	19. Äijä M. (Swe)	30
12. Franko J.	46	20. Zavadlav A.	23
22. Križaj B.	22	30. Svet M.	7
38. Strel B.	9	35. Leskovšek A.	3
Smuk:	točk	Veleslalom:	točk
11. Kernen B. (Sui)	51	18. Svet M.	33
		31. Leskovšek A.	8

SVETOVNI POKAL — SKOKI

10. Tepeš Miran — 86 točk

SVETOVNI POKAL — TEKI

(posamezne najboljše uvrstitve na tekmah)

- italijanska štafeta (Albert Walder)
- Albert Walder — 30 točk

SVETOVNI POKAL — KLASIČNA KOMBINACIJA

- Glanzmann Freddy (Sui)

Najboljši s svetovnih prvenstev in tekaških maratonov:

ALPSKO:

Moški:
 — SL 4. Stenmark I.
 — VSL 8. Križaj B.
 — S 19. Jan Ingvar Dokken (Nor)

Ženske:

— SL 13. Leskovšek A.
 — VSL 13. Svet M.

KLASIČNO:

Moški:

16. Albert Walder (Ita) — 30 km
 23. Anders Larsson (Swe) — 50 km
 39. Čarman Ivo — 15 km
 12. Kanada (Dareen Deroche) štafeta 4 × 10 km
 6. Ulaga Primož — skoki — vel. skakal.
 14. Tepeš Miran — skoki — mala skak.
 5. ZDA (Mewborn, Konopacke) — skoki — ekipno
 5. Freddy Glanzmann (Sui) — kombinacija
 6. Poljska — kombinacija — ekipno

Ženske:

24. Pozzoni Paola (Ita) — 10 km
 28. Pozzoni P. — 5 km
 8. Italija — štafeta 4 × 5 km (Pozzoni, Angerer)

Poleti:

6. Tepeš Miran

World Loppet — tekaški maratoni:

1. Örjan Blomquist (Swe) — skupno

Mladinsko alpsko svetovno prvenstvo:

1. Robert Žan VSL
 2. Robič Sašo SL
 3. Katja Lesjak VSL

Z našimi smučmi je bilo doseženo v svetovnih pokalih in tekaških maratonih:

- 5 × 1. mesto (Križaj, ital. štafeta-Walder, Örjan Blomquist — maratoni 3 ×)
- 8 × 2. mesto (Stenmark 3 ×, Tepeš 2 ×, Persson 1 ×, Svet M. 1 ×, O. Blomquist 1 ×)
- 6 × 3. mesto (Križaj, Stenmark, Kernen, Fijas, Opass in Blomquist — vsi po 1 ×)

Za primerjavo: lani 12 × 1, 7 × 2 in 9 × 3.

V letošnji sezoni so se izkazali nekateri tekmovalci z našimi smučmi, poleg že uveljavljenih, kot Šved Blomquist, ki je zmagal že pred zaključkom tekmovanja v tekaških maratonih, omeniti je treba skakalca Tepeša, alpinko Svetovo in italijanskega tekača Walderja, ki je 23. marca zmagal med drugim tudi na državnem prvenstvu Finske na 50 km.

Akrobatski smučarji pa sezone še niso zaključili, zato še niso zajeti v tem kratkem pregledu.

Tone Stare

Elanovi šahisti »pri delu«

Na tekmovanju za pokal maršala TITA občine Radovljica je nastopilo šest štiričlanskih ekip. Tekmovanje je bilo v nedeljo 3. 3. 1985 v restavraciji »CENTER« v Lescah.

Vrstni red:

- ŠD MURKA II. Lesce 10 točk
- ELAN Begunje 8 točk

3. »INTERTRADE«

Radovljica 6 točk
 Za našo ekipo so nastopili in osvojili: Resman Franci 2,5 točke, Resman Andrej 2,5 točke, Benedičič Tone 4 točke in Bilič Jože 2,5 točke.

Tako oslabljena (druga) Elanova ekipa se je dobro odrezala na tem najbolj množičnem tekmovanju v SFRJ.

Tone Benedičič

Bojan Križaj in njegovi občutki med tekmo

Matterhorn — Zermattski lev

Prvo septembrsko soboto lani, ko se je dan prevesil v drugo polovico, sva z Jankom stala ob železnem križu na vrhu Matterhorna, najlepše gore v Alpah kot jo nekateri radi imenujejo. Na nebu ni bilo niti oblaka, le živo rdeči helikopterji švicarske gorske reševalne službe, ki občasno preletavajo vrh, motijo spokojen mir gorske divjine.

Doline in gore se kopljejo v slepeči sončni svetlobi. Kamor seže pogled, sami lepi in mogočni vrhovi. Na vzhodu, tik pred nama, mogočna Monte Rosa, ki je s svojimi 4634 metri drugi najvišji vrh Alp, na severu Weisshorn tako drzno koničast, da se lahko meri s samim Matterhornom, poleg njega redko obiskani Dent Blanche, daleč na zahodu pogorje francoskih Alp z Mt. Blanc, le proti italijanski strani na jugu, se pokrajina počasi umirja in zelene doline izginjajo nekje daleč v soparnih meglicah padске nižine. Kar nisva se mogla odtrgati od tega prelepega razgleda, rada bi ga užila čim več. Končno naju mraz, ki zleze v kosti, le prisili da začneva sestopati.

V sredo dopoldne v službi zavzoni telefon. Pokličite me Janko, doma iz Zg. Gorij, navdušen smučar in alpinist. Pravi, da se z bratom odpravljata na Matterhorn. Popoldne se bo oglasil pri meni doma, ker bi rad dobil nekaj podatkov o smereh, ki vodijo na vrh gore.

Komaj odložim slušalko, že sem tudi sam ves na »jedrih«. Vreme je namreč že nekaj dni izredno lepo, tako da mi pogled nenehno uhaja skozi okno, proti našim Julijem.

Matterhorn imam do konca »šihata« nenehno v mislih. Spomini se vračajo v leto 1972. Takrat sem z dvainvajsetimi leti, neustrašen ter poln energije in če gledam z današnjimi očmi, tudi še precej neizkušen in predrzen, prvič spoznal to lepo in mogočno goro. Matterhorn sem takrat preplezal sam in to po najtežjem izmed grebenov, ki vodijo na vrh, po Furgen grebenu. Živo imam še pred očmi trenutek, ko po srečno opravljeni avanturi, zvečer ob sončnem zahodu, utrujen in premočen od vodnih slapov v zgornjem delu stene, neznanško zadovoljen stojim na vrhu. Tudi mrzel bivak pri sestopu na višini 4000 metrov mi ne more skaliti tega zadovoljstva.

Ko se popoldne pri meni doma z Jankom pogovarjava in pregledujeva literaturo pa kar mimogrede z njegove strani pade predlog naj grem zraven še jaz, saj kot pravi, ima v avtu še prostor, pa še bolj zanimivo bi bilo vse skupaj. Seveda meni ni treba reči dvakrat, da sprejem njegov predlog. Treba je rešiti še en problem. Zaradi mojih družinskih obveznosti bi morala biti to namreč »ekspres« tura. V četrtek popoldne odhoda, v nedeljo zvečer nazaj doma. Ker se je s tem strinjal tudi Janko, sva bila hitro zmenjena.

Naslednji dan je treba »prestat« še en »šihit«. Vreme je vedno kot naročeno in jaz sem zaradi tega vedno bolj nestrpen.

Ob petih popoldne na Korenskem sedlu zapustimo Jugoslavijo, se zapeljemo v Avstrijo in nato preko Trbiža naprej proti našemu cilju. Ure in ure trajajoča vožnja po enolični »sončni avtocesti« se vleče v nedogled. Opolnoči se z Jankom zamenjava za volanom njegove »toyote«. Uspe mi voziti še do treh zjutraj, nakar me prične premočno mučiti spanec in ustavim na prvem primernem parkirnem prostoru. Do Cervinie, našega izhodišča za vzpon na goro, imamo samo še 200 kilometrov.

Z dnevom smo že spet na vožnji. Peljemo se skozi dolino Aoste, ki je z vsakim kilometrom bolj zanimiva, posebno s številnimi dobro ohranjenimi starodavnimi gradovi. V kraju Châtillon z avtoceste zavijemo na ozko gorsko cesto, ki v ostrih serpentinah hitro pridobiva na višini. Kmalu v daljavi zagledamo težko pričakovani prizor. S soncem obsijan vrh, katerega grebeni se nenavadno strmo in drzno poganjajo kvišku. Mt. Cervin, kakor Italijani imenujejo Matterhorn, nas je pričakal v vsej svoji lepoti in veličini.

V Cerviniji, ki leži na višini 2050 metrov, se zadržimo le toliko časa, da se malo okrepčamo, nakar se iz navadnih turistov preoblečemo v »visokogorske popotnike«. Cilj druge dne je kočja Abruzzi na višini 2800 metrov.

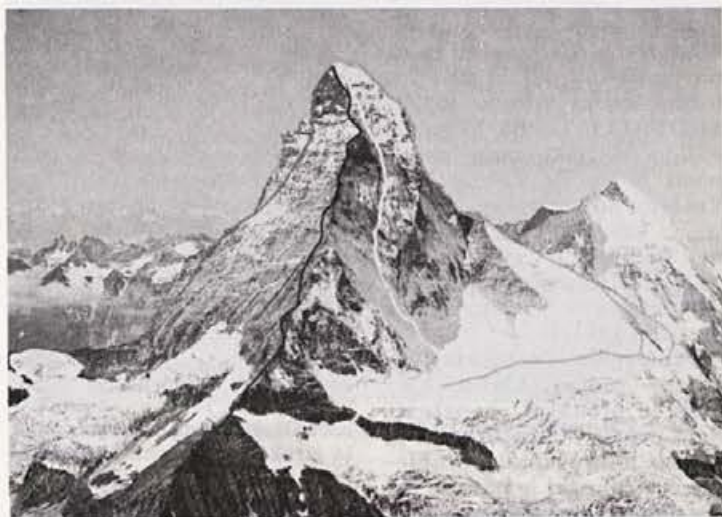
V prijetnem vzpenjanju po položnem travnatem pobočju dosežemo kočjo hitreje kot smo predvidevali. Ob ledeniškem jezercu, nedaleč od kočje, si postavimo svoj dom, to je majhen šotor, ki smo ga prinesli iz doline.

Popoldne si z Jankom malo »privezujeva dušo« za naporni vzpon. Njegov brat Damjan pa se odloči, da naju bo počakal pri šotoru, ker ima za tak vzpon premalo plezalskih izkušenj.

V soboto, ob treh ponoči zapustiva šotor. Temperatura se je spustila pod ničlo, vendar strmo pobočje, ki kmalu preide v navpične skalne skoke, poskrbi da sva hitro ogreta. Ko doseževa Col du Lyon je še trda tema, torej imava dober tempo. Nadaljnja smer vzpona je strm in izpostavljen Lyonski greben, ki z italijanske strani pripelje na vrh Matterhorna. Za razliko od grebena Hörnli, ki iz švicarske strani pripelje na vrh in je na težjih mestih opremljen s fiksni vrvmi, je Lyonski greben tehnično težji in le delno opremljen z vrvmi.

Tik pred sončnim vzhodom prideva do bivaka Carell na višini 3000 metrov. Nekaj navez plezalcev, ki so prespali v njem se že spoprijema s strmim skalnim skokom tik nad bivakom. Mraz ob sončnem vzhodu kar pošteno pritisne, zato se hitro zatečava v toplejše zavetje bivaka. Sicer morava tako ali tako počakati, da naveze pridejo čez skok, ker jih tam ne moreva prehiteti. Zavetišče je prostorno in lepo urejeno. Na steni jedilnice visi velika slika Antoina Carella, po katerem se zavetišče tudi imenuje.

Jean Antoine Carell, italijanski gorski vodnik iz doline Ao-

Matterhorn 4478 m s švicarske strani

ste, je bil vodja neustrašne naveze, ki se je leta 1865 prva z italijanske strani povzpela na vrh Matterhorna, le nekaj dni zatem, ko so vrh kot prvi iz švicarske strani osvojili plezalci sedemčlanske naveze sestavljene iz švicarskih gorskih vodnikov in angleških alpinističnih pionirjev, med katerimi je bil tudi slovit Edward Whymper. Matterhorn je, zaradi svoje težke dostopnosti najdalj časa odbijal trdovratne poskuse gornikov tedejane dobe, da bi ga osvojili. Whymper in njegovi spremljevalci so prvi stali na vrhu 14. julija 1865. Vendar pa se je v dolino srečno vrnila le trojica od sedmih gornikov. Štirje člani zmagovite naveze so pri sestopu po strmem grebenu zdrsnili v prepadno severno steno in se smrtno ponesečili. To je bila do takrat najhujša gorniška nesreča v sicer kratki zgodovini alpinizma. Danes je Matterhorn, poleg Mt. Blanca, najbolj »oblegan« vrh v Alpah. Ker pa je tehnično še vedno zelo zahteven vrh, je temu primerno tudi številno nesreč. Od 14. julija 1865 do zdaj je gora terjala že preko 300 življenj.

Kljub temu, da sva bila v toplem zavetju bivaka skoraj celo uro, sredi navpičnega skoka dohitiva nekaj navez plezalcev, ki so prespali v zavetišču in že pred najinim prihodom začeli s plezanjem. Sva brez vrvi, zato sva veliko okretnejša in kmalu so vsi že globoko pod nama. Premagava še en navpičen skalni skok na vrhu grebena. Sneg, ki je padel med tednom, je razmere precej otežil, saj je greben, ki meji na južno stran na eni in zahodno stran na drugi strani, skoraj zimski. Na noge si mora-

va navezati dereze. Ker nama višina ne dela težav, kmalu doseževa tako imenovano ramo. To je skoraj kilometer dolg del grebena, ki se konča pod vrhnjo steno.

Vrh je videti že povsem blizu, toda videz vara. Greben, na prvi pogled enostaven, skriva vse polno majhnih pasti. Premostiti morava številne škrbine v grebenu, v katerih izgubljava dragocene višinske metre, ki jih na drugi strani vsake škrbine spet s težavo pridobiva. To plezanje dol in gor nama vzame precej časa in tudi moči.

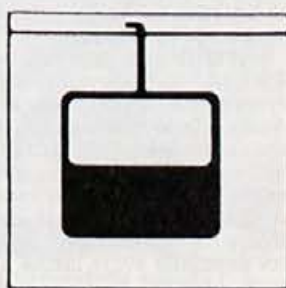
Končno je tudi »rama« za nama. Stojiva pod previsno vršno steno. Snameva si dereze. Morava si privoščiti neprostovoljen počitek, kajti dohitela sva skupino šestih plezalcev. Z zadnjim izmed njih izmenjava nekaj besed. Pravi, da so iz Trsta, medtem ko že pleza preko velikega previsa.

Midva še nekaj časa počakava. Janko privleče iz nahrbtnika tablico čokolade. Narediva nekaj grizljajev, nato pa spet pot pod noge. Nekaj težav pretelovadiva po debelih konopljinih vrveh, ki visijo čez navpično steno. Sledi še plezanje po obesheni lestvi v štiridesetmetrski previsni steni vrh katere se kar naenkrat znajdeva pri železnem križu: na vrhu Matterhorna.

Veličasten razgled, ki ga uživava z vrha, se nama bogato odvolži za naporen vzpon.

Opomba: prečenje Matterhorna (4478) z vzponom po italijanskem in sestopom po Hörnli grebenu (švicarski) sva 5. septembra 1984 opravila s Kunšič Janikom.

Zvone Andrejčič

Patentno pravo

— Pogovor z akademikom prof. dr. Stojanom Pretnarjem je bil objavljen v informativnem biltnu RAZISKOVALEC 1-2/85, ki ga izdajajo Raziskovalne skupnosti Slovenije že 15. leto. Vsebina pogovora je zanimiva za nas, zato jo objavljamo. Nanaša se v glavnem na stanje izobraževanja na ustvarjalnem področju v svetu in pri nas.

Profesorja Pretnarja poznamo tudi v Elanu, kjer nam je predaval »o patentnem pravu«. Osvetlil nam je njemu dobro znane probleme iz stroke, ki je nam še tuj, zato nam bo ta pogovor izredno koristil.

Mednarodno združenje za pospeševanje izobraževanja in raziskovanja na področju intelektualne lastnine (International Association for the Advancement of Teaching and Research in Intellectual Property, kratica ATRIP) je bilo ustanovljeno poleti leta 1981 v Ženevi na pobudo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (World Intellectual Property Organization, kratica WIPO), ki je od leta 1974 tudi specializirana agencija Organizacije združenih narodov. Akademik prof. dr. Stojan Pretnar je član tega združenja, poznamo pa ga tudi kot vidnega avtorja na tem področju. V krajšem pogovoru smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Raziskovalec: Kakšna je vaša vloga pri delu oz. organizaciji ATRIP?

Pretnar: Sem eden od ustanoviteljev ATRIP, ki je angleška kratica za Mednarodno združenje za pospeševanje izobraževanja in raziskovanja na področju intelektualne lastnine. Ta organizacija je bila ustanovljena poleti leta 1981 na urado pobudo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino na njenem sedežu v Ženevi.

Ustanovitelj nas je bilo 59, danes šteje ta organizacija že kakih 250 najuglednejših znanstvenikov z vseh petih celin na področju najrazličnejših kategorij t. i. intelektualne lastnine, ki zajema — grobo povzeto — celotno izumiteljstvo, celotno avtorsko ustvarjalnost (književno, umetniško, znanstveno) in vse sorodne kategorije intelektualne ustvarjalnosti v svetu.

Razveseljuje je, da sodelujejo na vseh posvetovanjih strokovnjaki — znanstveniki iz najrazvitejših držav skupaj s svojimi kolegi iz nerazvitih držav. Posebno pozornost zasluži od vsega začetka udeležba kitajskega profesorja iz Pekinga.

V ATRIP sem član ožje komisije za izobraževalni sistem. Premisleka in pozornosti je vredno, da je svetovna organizacija za intelektualno lastnino začela potrebo po takšni mednarodni organizaciji najvidnejših predstavnikov znanosti na področju intelektualne lastnine kot dopolnilo svoje lastne aktivnosti, obenem pa je to rezultat

spoznanja, da sta vzgoja in raziskovanje na tem področju temeljni kamen sodobnega človeškega razvoja. Zato ima ATRIP po teh osnovah pomembne zgodovinske razsežnosti.

Raziskovalec: Kako potekajo zasedanja združenja ATRIP?

Pretnar: Letna zasedanja imajo dva dela. Najprej letno skupščino s pregledom opravljenega dela, kjer gre med drugim za poročila komisij (za štipendije, za probleme reprografije, za rezultate znanstvenikov in raziskovalcev in za vzgojo in izobraževanje) in opozorila na vrzeli, ki se kažejo. Temu pa sledijo posvetovanja z referati. Vsebinsko in strokovno sta oba dela povezana in tematsko prepletena.

Lansko posvetovanje (17. in 18. septembra 1984) mi je pustilo vtis nekakšnega predaha v tej še mladi mednarodni organizaciji, ki še išče prave oblike dela za svoje sicer jasno zastavljene in zelo utemeljene naloge. Naj bodo v razvitih državah programi na univerzah pri pouku intelektualne lastnine še tako pomankljivi, je vendar treba poudariti — in o tem sem govoril tudi na zasedanju — da imajo razvite industrijske družbe tako izpopolnjeno vzgojo in znanstveno-raziskovalno infrastrukturo, da kljub vsem pomislekom glede neustreznosti pravega mesta intelektualne lastnine te družbe vendarle nezadržno in naglo napredujejo. Kriza držav v razvoju pa ima med drugim svoje razloge prav v odsotnosti omenjene infrastrukture. Zato je prvenstvena naloga ATRIP, da pri obravnavanju svojih programov za države v razvoju poseže daleč prek ožjega institucionalnega okvira intelektualnih pravic in posveti vso svojo pozornost njihovem temelju — intelektualni ustvarjalnosti.

Raziskovalec: S problematiko ustvarjalnosti in intelektualne lastnine se ukvarjate že dolgo, kakšne so vaše izkušnje?

Pretnar: Od leta 1950 sem predaval na Pravni fakulteti predmet Gospodarsko pravo. Posebno pozornost sem pri tem posvečal izumiteljskemu pravu kot tistemu pravnemu področju, ki ščiti razvoj proizvajalnih sil. To je bilo moje teoretsko izhodišče, da sem predmet moral poglobiti ne le ekonomsko, temveč tudi družbeno v vsej njegovi razsežnosti. Povedati moram tudi, da sem svoj interes za predmet vedno povezoval z usodnim položajem prepada, ki loči razvite države od nerazvitih, ta prepad pa se samo še pogloblja po izredno krutih ekonomskih zakonitostih, ki spadajo pravzaprav v marksistično abecedo, da je vsaka družba odvisna od stopnje razvoja. Danes že vemo, da ne gre več samo za stopnjo razvoja, temveč za sposobnost **razvojnosti proizvajalnih sil**. In prav tu je prišlo do prepada v zadnjih dveh stoletjih od industrijske revolucije dalje, ki je sicer sprožila velikanski tehniški in civilizacijski napredek, s svojo usodno senčno stranjo pa povzročila, da je ta razvoj neenak in je pripeljal sedaj do delitve človeštva na

bogate in (v pretežni večini) revne. Zato sem sorazmerno kmalu povezoval svoja teoretična iskanja na področju intelektualne lastnine s problematiko držav v razvoju. Tako je uradna revija takratnega mednarodnega biroja za zaščito intelektualne lastnine v Bernu (predhodnice sedanje WIPO) leta 1953 objavila moje dokaj obsežno študijo o mednarodnem režimu zaščite intelektualne lastnine med državami različnih razvojnih stopenj. Sintezo vseh dolgoletnih razmišljanj predstavlja dokument, ki sem ga pripravil za letno posvetovanje ATRIP v Münchnu 1983. Pri tem je botrovalo spoznanje, da je uspeh vsake posamezne družbe odvisen od njene infrastrukture in da je eden poglavitnih infrastrukturnih temeljev vsake družbe seveda vzgoja in izobraževanje.

Raziskovalec: Tako ste se posvetili pedagoški problematiki.

Pretnar: To ni nekaj novega. Vzgojna oziroma pedagoška problematika je sestavni del zgodovinskega dogajanja, v katerem živimo, in zato je naslov mojega prvega dokumenta, ki sem ga o tem izdelal, »Kako vključevati pedagoški proces v zgodovinske zahteve, ki jih pri nas postavlja sodobna znanstveno-tehnološka revolucija«. Iz teh spoznanj je bilo mogoče sprožiti pobudo pri naši gospodarski zbornici v Ljubljani (leta 1968), da bi morali vgrajevati povsem nove kategorije v pedagoški proces, od najnižje do najvišje stopnje, in zato sem kot glavni poročevalec komisije za industrijsko lastnino pri Gospodarski zbornici Slovenije jeseni 1968 izdelal dokument Osnutek predloga o pedagoških nalogah v zvezi s problematiko industrijske lastnine.

Raziskovalec: To so zanimivi in pomembni pogledi, posebej aktualni danes. In kaj je bilo potem?

Pretnar: To je bilo moje izhodišče. Nekaj mesecev pozneje sem bil imenovan za direktorja Zveznega zavoda za patente z nalogo — naj bi zavodu dal ustrejni profil glede na zahteve časa. To mesto sem sprejel in po dogovoru s takratnim šefom kabineta predsednika republike dr. Vrhuncem izdelal najprej za predsednika Tita dokument z naslovom Vloga in mesto Jugoslavije v sodobni znanstveno-tehnološki revoluciji. V tem dokumentu sem prikazal naše usodno zaostajanje za tokovi te revolucije in v zadnjem poglavju z naslovom Poti za izhod sem nakazal smeri graditve ustrezne infrastrukture. Predsedniku Titu je bil dokument predložen, v celoti ga je odobril in odobritev s skrajšano verzijo je bila poslana na vse ustrezne kabinete naših najvišjih funkcionarjev v državi. Na podlagi tega se je ZIS takrat zavzel za reševanje problematike. Na seji 20. 2. 1970 je ZIS ta dokument potrdil in sprejel vse ustrezne ukrepe, da bi se Jugoslavija zares lahko postavila ob bok državam, ki so sposobne naglega znanstveno-tehnološkega razvoja. Ena od nalog, ki jo je ZIS posebej naglasil, je bila opodarbena reforma našega celotnega šolstva od najnižje do najvišje stopnje.

Raziskovalec: In kakšen je bil rezultat teh prizadevanj?

Pretnar: Zgodilo se je nekaj tragičnega za Jugoslavijo, še posebej zato, ker to ni edini primer. Čeprav je bil dokument dostavljen vsem IS republik in poslan na vsa ustreznata mesta, ni bilo nobenega odmeva.

Tudi Osnutek predloga o pedagoških nalogah v zvezi s problematiko industrijske lastnine Gospodarske zbornice Slovenije je bil dostavljen vsem ustreznim forumom v Sloveniji. In tu se kaže tragika in popolna impotenca našega upravnega sistema: na ta osnutek Gospodarska zbornica Slovenije ni dobila prav nobenega odgovora, očitno tudi ni bil upoštevan prav v nobenem od dokumentov o graditvi oz. reformi našega vzgojno-izobraževalnega sistema do danes. Kratkotrajno, v našem vzgojnem sistemu je tematika vključevanja v svetovno zgodovino odsotna. Mi zaostajamo za zgodovino. To občutim kot eno najbolj tragičnih stvari, veliko bolj kot naše milijardne dolarske dolge.

Pozneje smo oziroma sem problematiko ponovno sprožil — tokrat v okviru Univerze. Zavezal sem se za tole: ne le, da je celotni produkcijski in reprodukcijski proces danes intelektualiziran in terja intelektualno ustvarjalnost tudi pri tekočem produkcijskem procesu, hkrati pa nenehno obnavljanje in spremljanje ter razvijanje novega, živimo tudi v dobi totalne intelektualizacije družbenega življenja. To doživlja, če hočete, tudi nepismeni človek ob gledanju televizijskega programa, kajti seznanja se s stvarmi, ki bi mu sicer bile popolnoma neznanne, npr. obične ga papeže, sreča se z Reaganom, ve s kom ima opraviti, skratka vse naše življenje je intelektualizirano. Da sem še bolj konkreten, mislim da je izraz intelektualna revolucija sodobnega sveta prešibak, ampak gre dejansko za **intelektualno eksplozijo**. Ta ima vzporednico samo z eksplozijo, ki jo je povzročil v zgodovini izum tiska. V tej zvezi je razumljiva teza, da bi morali zlasti na univerzitetnem študiju razmišljati o teoriji intelektualne ustvarjalnosti v vseh študijskih smereh.

V to smer so vodili naši dokumenti, razgovori, tudi resolucije in sklepi Univerzitetnega sveta, vendar so se žal izgubili ali pa obtičali v nerazumevanju na fakultetnih ravneh. Tako danes ne moremo govoriti, da bi v univerzitetni študij vgradili temeljno zahtevo zgodovinskega časa, v katerem živimo, torej teorijo intelektualne ustvarjalnosti, ne le tiste, ki ustvarja nova družbena bogastva (kar je očitno iz podatkov, da je Švica 150-krat bogatejša kot denimo Bangladeš), temveč v tem, da je prešla v kulturno revolucijo. Danes lahko vsakdo posluša najlepše izvedeno simfonijo na vrhu Triglava, če hočete. Danes mora vsak pevec poznati nekaj o tehniki reprodukcije njegove tehnične ustvarjalnosti, ne le da enkrat zapoje, pa potem tega nihče več ne sliši, ampak da se njegova pesem opredmeti v blagu, ki ga lahko kupite. Tudi književna teorija bo morala obravnavati

Elanov pozdrav v Cerknem

Na zaključni akademiji ob podelitvi kolajni tekmovalcem — borcem ob 40-letnici »PARTIZANSKIH SMUČIN '45« 24. februarja letos v Cerknem, kjer je bil Elan sopokrovitelj, je naš delegat Slavko Knafelj pozdravil udeležence z naslednjimi besedami:

Praznovanju 40-letnice »PARTIZANSKIH SMUČIN — CERKNO 45« se pridružujemo tudi delavci Elana, tovarne športnega orodja iz Begunj, ki tudi letos jeseni praznuje 40-letnico ustanovitve kot logične posledice nadaljevanja tradicije partizanske smučarske delavnice — zibelke Elana v Cerknem.

Prinašam vam pozdrave 1200 naših delavcev, ki smo ponosni na vas, ponosni, da lahko nadaljujemo vaše začeto delo v miru in svobodi in da s tem afirmiramo našo socialistično domovino. Kakor ste vi dokazali svetu svoj

herojski — neustrašen boj za osnovne človeške pravice, za svoj narod, socialistično — nevrščeno Jugoslavijo in s tem obrnili pozornost vsega sveta nase, tako tudi mi, vaši nasledniki v Elanu bijemo podoben boj na gospodarskem področju in s tem skušamo ohraniti dobro ime naši socialistični skupnosti. Ponosni smo, da smo pri tem uspeli in da danes tudi o Elanu govori ves svet. Ponosni smo, da smo s tem pripomogli smučarji, nacionalnemu slovenskemu športu in športu ter gimnastiki na drugih področjih, ki so v času naših delovnih naporov nujno potrebni za izkoristek prostega časa, kjer si nabiramo moči za še večje in boljše delovne uspehe.

Bilanca našega dela 40 let je bogata:

— 10 milijonov parov smučí,

avtorski pravni pomen razmaha književnosti, kar velja tudi za arhitekto itd.

Pravo pri nas nima dobrega glasu, ljudje pač zamahnejo z roko in rečejo »je pač jurist«. Ne zavedajo pa se sledečega: dokler velja zakon vrednosti in dokler zakon vrednosti narekuje zakonitosti ekonomije, so te zakonitosti uresničljive samo zato, ker so vključene v lastninska razmerja. Zato ni mogoče abstrahirati pravne strani od ekonomske. Patent je pomemben zato, ker ustvarja lastnino na izumu in samo ta še potem pretvori v ekonomijo. Če naša družba tega ne bo dojela, bomo tudi v prihodnje zaostajali in bomo samo še izvorniki mesa ali česarkoli pod lastno ceno. O znanstveno tehnološki revoluciji, ki je ustvarila totalno intelektualizacijo celotnega družbenega življenja, sem veliko razmišljal, žal pa sem na mednarodni ravni naletel na več razumevanja kot doma. Kot vidite, je bilo vse to delo baza za resolucijo ATRIP, ki jo objavljate.

Raziskovalec: Z razvitim svetom se torej še lep čas ne bomo mogli primerjati?

Pretnar: Vse zakonitosti imajo v samoupravnem sistemu poseben profil, da se tako izrazim. Samoupravni sistem mora postavljati večje zahteve ravno v vzgoji, kajti ne gre za vprašanje odločanja o rezultatih ustvarjalnosti samo na menedžerski ravni, ampak za to, kako naj odloča o tokovih sodobne svetovne revolucije, v katero naj se vključujemo, nekdo, ki o tem je ali ni izobražen.

Na vseh tehničnih univerzah in visokih šolah na Zahodu je obvezni predmet Patentno pra-

vo in na vseh ustreznih visokih šolah v socialističnih državah, razen v Jugoslaviji, je obvezni predmet izumiteljstvo, pri nas pa ni nobene tehniške fakultete, ki bi imela ustrezen predmet o izumiteljstvu vključno z njegovimi pravnimi elementi.

Raziskovalec: In kako gledate na prihodnost, lahko pričakujemo kakšne pomembnejše spremembe na bolje?

Pretnar: Po naravi sem optimist, po svoji logiki pa pesimist. Za dobra desetletja, dokler bo vladal odpor do intelektualizma pri nas, bomo obsojeni na to, da bodo sposobni intelektualci odhajali tja, kjer ne bo le boljši zaslužek, ampak kjer najdejo predvsem ustrezno mesto za svojo ustvarjalnost. To ni problem šele današnjega dne, lahko začnemo že pri Tesli in Pupinu. Če je družba zaostala in ne razume tokov razvoja ter ne priznava tega, kar je že Kidrič rekel v utemeljitvi zakona o iznajdbah in tehniških izpopolnitvah leta 1948, da so izumitelji pionirji družbenega razvoja in graditve socializma, dokler to ne postane splošna politična in družbena zavest, bo najbrž težko. Tu bi se ozrl na Marxovo ugotovitev, da je psihologija množice materialna sila ne le v pozitivnem, ampak tudi v negativnem smislu.

Vsa ekonomska politika — dnevna in razvojna — mora biti usmerjena v strategijo vključevanja v tokove svetovnega tehnološkega in znanstvenega razvoja. Če tega ne bomo ujeli, smo še za naslednjih sto let obsojeni na zaostalost. Kot taki nismo napredna družba. Iz abecede marksizma vemo, da je napredna družba tista, ki je sposobna hitreje in bolje razvijati proizvodne sile kot druge.

Na zaključni proslavi 40-letnice »Partizanskih smučin-45« v Cerknem

Predstavnika Elana, sopokrovitelja prireditve, Slavko Knafelj pozdravlja Cerknane

— 40.000 — športnih čolnov,
— 250 — jadralnih letal,
— 350.000 — sani,
— opremili smo 1.500 te-
lovadnic in športnih centrov
in še in še bi lahko naštevati.

Močno se vključujemo v mednarodno delitev dela in s tem doprinašamo nujen delež za uravnovešanje naše devizne bilance. Vse to zmo-

remo le s trdim neustrašnim delom in iznajdljivostjo po vašem vzoru tistih najtežjih časov, ko ste zmogli vse iz nič. Ni vrag, da ne bi vsi skupaj z združenimi močmi premagali tudi tegob današnjih dni!

Kot sopokrovitelji obljubljam, da vam bomo tudi v bodoče stali ob strani.

Naj živi partizansko Cer-
kno!

Republiški sekretarji IS ob ogledu proizvodnje smučí

V jubilejnim letu »I. zimski dan Elana« zares uspel

Resda je bil zimski nedeljski dan 10. marca na Pokljuki hladen, da so se noge kar same od sebe prestopale, pa to ni kvarilo vedrega razpoloženja vseh 92 udeležencev »I. zimskega dne Elana«, športno-družabnega srečanja Elanovcev na snegu, ki smo ga ob 40-letnici Elana pripravili člani KOOS in SSD. Nekateri so tekmovali, drugi so bučno vzpodbujali sodelavce ob progi, vsi pa so bili dobre volje.

»I. zimski dan Elana« ni bil kar tako: vsi merjenja moči željni so vozili superveleslalom, »gumišus«, za povrh pa so še (ne od sreče) skakali v vrečah, tekli na smučeh in vmes s kepami ciljali v tarče.

Ko se je začelo, je šlo zares. Eni so vozili zelo na kol, drugi okoli kolov, vsi seveda z željo čim hitreje do cilja superveleslaloma. Rozman Janko ni odnehal niti tedaj, ko se mu je odpela smučka in dokazal je, da se da priti na cilj tudi po eni smučki. Globevnik Darko pa je testiral za vožnjo med vratci svoje tekaške smučki, resda je bilo vmes nekaj trdih vložkov, a na cilj je, klobuk dol, le prišel. Kolajni za požrtvovalnost sta si oba več kot zaslužila.

Smeha ni manjkalo, ko so tekmovalci bili boj s sekundami v preizkušnji »gumišusa«, vendar samo pri gledalcih. Tekmovalci so se zavedali, da jim samo dober čas daje upanje na dobro končno uvrstitev v kombinaciji. Nasploh je vsem večji problem predstavljal tek z zračnico v rokah po bregu navzgor, navzdol je bilo v ležečem položaju precej lažje, vendar hitro kot le kaj. Tudi naši sodelavci iz Brnce, ki so se radi odzvali našemu povabilu na Pokljuko, so se postavili z odličnim drsenjem. Ob progi pa je bilo kar precej Elanovcev, ki so se Elanovega srečanja na Pokljuki udeležili samo kot gledalci. Bodrili so sodelavce in pomagali pri izpeljavi tekem.

Za odločilno, zadnjo preizkušnjo, smučarski tek smo se preselili na bližnje speljane smučine. Vendar kdor je mislil, da bo zamujeno v prvih dveh preizkušnjah nadoknadil samo z dobrim tekom, se je krepko uštel. S štartnega mesta je bilo v vreči, brez palic seveda, potrebno čim hitreje do ovire in

nazaj, si pripeti smučki, preteči dobra dva kilometra in neposredno pred ciljem v stilu biatloncev s snežno kepo zadeti postavljeno tarčo. Zanimivih situacij na progi seveda ni manjkalo.

Požirek čaja na cilju se je še kako prilegel, še bolj pa kosilo v Šport hotelu.

Vmes pa ni bilo počitka za našo računsko službo, ki je spotoma morala opraviti peš računalniško obdelavo podatkov. Po nepritožbah so dež je bilo delo dobro opravljeno.

Šampioni »I. zimskega dne Elana« so znani, po razglasitvi rezultatov smo med vse prisotne izžrebali še nekaj prav lepih dobitkov, med katerimi tudi smučki niso manjkale, prav ob koncu pa smo bili vsi enotni: dobimo se na podobnem srečanju tudi poleti!

Rezultati

ŽENSKES

I. superveleslalom: (3 tekmovalke)

1. Zollner Ani (Brnca) 1:20,0, 2. Wiegele Ani (Brnca) 1:25,0, 3. Šimic Silva (PL) 1:45,0;

II. »gumi šus«: (7 tekmovalk)

1. Zollner Ani (Brnca) 0:45,0, 2. Wiegele Ani (Brnca) 0:47,0, 3. Šimic Silva (PL) 0:51,0,

III. Smučarski tek: (8 tekmovalk)

1. Wiegele Ani (Brnca) 10:53,0, 2. Šimic Silva (PL) 11:07,0, 3. Zollner Ani (Brnca) 11:17,0,

IV. Kombinacija:

(seštevek doseženih uvrstitev deljeno s številom disciplin (3) = količnik)

1. Zollner Ani (Brnca) 1,67*, 2. Wiegele Ani (Brnca) 1,67, 3. Šimic Silva (PL) 2,67

* pri enakem količniku je bolje uvrščen starejši.

MOŠKI NAD 40 let

I. superveleslalom: (11 tekmovalcev)

1. Hrovat Janez (VZ) 1:20,0, 2. Resman Pavel (VZ) 1:21,0, 3. Šlibar Avgust (SM) 1:22,0,

II. »gumi šus«: (12 tekmovalcev)

1. Hrovat Janez (VZ) 0:39,0, 2. Globevnik Darko (SM) 0:39,0, 3. Resman Pavel (VZ) 0:41,0,

III. smučarski tek: (13 tekmovalcev)

1. Resman Pavel (VZ) 6:54,0, 2. Globevnik Darko (SM) 6:58,0, 3. Hrovat Janez (VZ) 7:02,0,

IV. kombinacija:

1. Hrovat Janez (VZ) 1,66, 2. Resman Pavel (VZ) 2,00, 3. Šlibar Avgust (SM) 4,66,

MOŠKI DO 40 LET

I. superveleslalom: (37 tekmovalcev)

1. Rodman Roman (SM) 1:10,0, 2. Zupan Tine (PL) 1:14,0, 3. Ferkolj Edi (PL) 1:14,0,

II. »gumi šus«: (38 tekmovalcev)

1. Stroj Zvone (VZ) 0:31,0, 2. Stroj Miloš (VZ) 0:33,0, 3. Rodman Roman (SM) 0:33,0,

III. smučarski tek: (30 tekmovalcev)

1. Zupan Tine (PL) 4:52,0, 2. Rodman Roman (SM) 5:10,0, 3. Gabor Igor (PL) 6:06,0,

IV. kombinacija: (28 tekmovalcev)

1. Rodman Roman (SM) 2,00, 2. Svetina Darko (PL) 5,66, 3. Zupan Tine (PL) 7,00,

Bojan Rauh

ELEGANTNO PROTI CILJU — Edi Ferkolj (TOZD Plastika).

BOJ S SEKUNDAMI — Slavko Langus (TOZD Smučki)

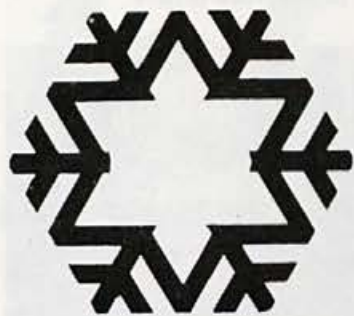

MRZLIČNO NA ŠTARTU — Zadnja skakalno-tekaška preizkušnja je bila za marsikoga najtrši oreh

PRIPRAVLJENI, POZOR, ZDAJ! — S štartnega in ciljnega prostora preizkušnje v »gumišusu«, vožnji z zračnico

Na »Lesariadi '85« Elanovci med najboljšimi

ROGLA '85

27-članska ekipa Elana se je na XXII. republiškem smučarskem tekmovanju gozdarjev, lesarjev in lovcev 23. marca na Rogli na Pohorju več kot solidno odrezala. Odlični so bili predvsem moški, saj so bili med vsemi najboljši, tako v veleslalomu, kot tudi v smučarskih tekih. Ženske so bile nekoliko slabše, čeprav še vedno povsem solidne: v veleslalomu pete in v smučarskih tekih tretje. Končni sestavek časov celotne ekipe pa je ob koncu Elanu prinesel za LIP-om iz Bleda drugo mesto.

Pri moških je bilo na štartu veleslaloma 222, smučarskega teka pa 122 tekmovalcev, medtem ko je pri ženskah v veleslalomu merilo moči 112, v smučarskih tekih pa 55 tekmovalk.

REZULTATI — ženske — veleslalom: do 25 let (26 udeleženk): 1. Prezelj (Alpes)

48,36, 15. Brejc (Elan) 59,66; do 35 let (32): 1. Pečnik (GG Celje) 48,38, 9. Kokalj 55,18, 20. Razingar (obe Elan) 1:01,25; do 45 let (23): 1. Urankar (LIP Bled) 51,62, 3. Podlpec (Elan) 52,07; nad 45 let (12): 1. Šturm (Alpes) 52,78, 11. Košir (Elan) 1:12,08; smučarski tek — do 25 let (4 km, 9): 1. Jošt (GG Kranj) 16:44,00, 6. Rodman (Elan) 22:47,00; do 35 let (17): 1. Ristič (LIP Bled) 18:44,00, 4. Pfajfar 19:54,00, 12. Finžgar (obe Elan) 26:08,00; do 45 let (9): 1. Cerkovnik (LIP Bled) 19:28,00, 3. Vavpotič 21:40,29, 4. Šimic (obe Elan) 22:20,00; nad 45 let (6): 1. Dokl (Lesna Slovenj Gradec) 23:34,58, 6. Šubic (obe Elan) 29:51,81; ekipno — veleslalom: 1. Alpes Železniki, 5. Elan; smučarski teki: 1. LIP Bled, 3. Elan;

moški — veleslalom: do 25 let (42): 1. Kozelj 40,71, 12. Krivic (oba Elan) 42,41; do 35 let (47): 1. Rozman (GG Kranj) 38,50, 3. Šmid 39,89, 15. Krivic Jani (oba Elan) 42,66; do 45 let (42): 1. Zupan (Elan) 41,60; nad 45 let (39): 1. Lakota (GG Bled) 42,02, 2. Bohinc 44,49, 5. Perkovič (oba Elan) 45,78; smučarski teki — 8 km do 25 let (26): 1. Zupan 17:14,00, 8. Božič (oba Elan) 22:08,00; do 35 let (33): 1. Ivančič (GG Postojna) 18:43,00, 3. Rodman 19:57,00, 10. Medle (oba Elan) 22:57,00; do 45 let (4 km, 25): 1. Malej LIP Bled) 13:08,00, 15. Globevnik 18:04,00, 17. Resman (oba Elan) 18:22,00; nad 45 let (23): 1. Kalan (Alpes) 15:17,00, 2. Hrovat 15:22,00, 6. Jerala (oba Elan) 16:02,00; ekipno — veleslalom: 1. Elan; smučarski teki: 1. Elan; skupno: 1. LIP Bled, 2. Elan Begunje, 3. Alpes Železniki, 4. Lesna Slovenj Gradec.

B. R.

Zimska »Gasiliada '85« — naši najboljši

Tradicionalno zimsko športno srečanje gasilcev iz Bukoška pri Brežicah, Bombažne predilnice in tkalnice Tržič in Elana februarja na Ledeni trati v Dragi je minilo v pravem tekmovalnem, vendar v pristrčnem vzdušju. Organizacija letošnje »Gasiliade«, ki je bila v naših rokah, je izgleda bodro uspela,

saj so nas po tekmovanju vsi po vrsti trepljali po ramah.

Tekmovali smo v smuku, veleslalomu in »gumišusu«, t. j. v vožnji z zračnico.

Za uvrstitev v kombinaciji sta štela smuk in veleslalom. Kot zanimivost naj še povejmo, da veleslalom ni bil povsem tak kot si ga morda predstavljamo. V enem iz-

med obeh tekov vožnje se je bilo potrebno vsem ustaviti in sklopiti gasilske cevi na trojak.

Ekipno smo bili Elanovci tudi letos najboljši, čeprav je bil boj za prvo mesto negotov vse do konca tekmovanja.

Ob koncu velja še posebna zahvala vsem, ki so pri izvedbi letošnje »Gasiliade« kakorkoli pomagali, predvsem našim kuharicam za izvrstno postrežbo.

REZULTATI:

Ženske — veleslalom: (3 udeleženke): 1. Bulovec, 2. Šubic (obe Elan);

— smuk: 1. Bulovec, 2. Šubic (obe Elan)

— kombinacija: 1. Bulovec, 2. Šubic

Moški nad 35 let: (14 udeležencev)

Delovni dnevi leških osnovnošolcev v Elanu

— Učenje mi včasih zra-
ste čez glavo in kdaj si mo-
čno želim, da bi že šla v služ-
bo.

— Delovni dnevi so zato
zanimivi in koristna pope-
stritev šolskega vsakdana.
(Mateja)

— V sedmem in osmem
razredu sem obiskala kar
precej tovarn. Najprej Veri-
go, nato Elan in letos še Ve-
zenine na Bledu. (Irena)

— Tudi letos so na šoli or-
ganizirali v sodelovanju z de-
lovnimi organizacijami delo-
vni dan. Razporedili so nas
po naših poklicnih željah.
(Roman)

— Napočil je dan, ko smo
moral na delo. Vseh sedem
nas je sedelo v sprejemni pi-
sarni. Priznati moram, da
me je bilo pošteno strah, če-
prav tega nisem pokazal.
Strahu še sam nisem prav
razumel. Morda sem se bal
zato, ker sem tukaj prvič de-
lal, morda pa zaradi tega,
ker sem slišal, da je delo v
Elanu naporno. (Iztok)

— Tako kot lani sem tudi
letos delal v tovarni Elan, le
da sem bil tokrat na drugem
delovnem mestu. Tu so dela-
li višinska krmila s stabiliza-
torji in krilca na krilih. Naj-
prej sem s smolo premazo-
val negative, polagal vanje
vlakna, jih prelepil z gumo
ter jih priključil na vakuum-
sko napravo, ki izsesa zrak,
da se tako ustvari vakuum.
Ta poskrbi, da se tkanina na-
tanko prilaga kalupu. (Ro-
man)

— Z Matjažem in Primo-
žem smo bili v lesnem oddel-
ku športnih orodij. Najprej
smo pomagali pri pakiranju
in opremljanju sank, nato pa
smo do konca delali za stro-

— veleslalom: 1. Žonta
(BPT), 2. Gregorič (Elan),
3. Dobrin (BPT)

— smuk: 1. Šarabon
(BPT), 2. Hrovat J. (Elan),
Žonta (BPT)

— kombinacija: 1. Žonta
(BPT), 3. Hrovat, 6. Gregorič,
7. Tonejc, 8. Avsenek, 13. Re-
sman, 14. Zajc (vsi Elan)

Moški do 35 let: (23 udele-
ženecv)

— veleslalom: 1. Hrovat
D., 2. Stroj Z., 3. Mikič (vsi
Elan)

— smuk: 1. Mikič, 2. Stroj
Z. (oba Elan), 3. Sušnik (Bu-
košek)

— kombinacija: 1. Stroj
Z., 2. Mikič, 3. Hrovat D.,
7. Dobida, 8. Langus, 9. Čeh,
11. Arh, 14. Kapus, 15. Stroj
M., 19. Blažič A., 21. Blažič
F., Eržen (vsi Elan)

Slavko Langus

jem, skozi katerega smo
spuščali lesene polobroče.
Delo ni bilo težko. Večkrat
smo se osvežili s pijačami iz
avtomata. (Primož)

— Delal sem na oddelku
športnih orodij. Iz stroja
sem pobiral deske, ki so pri-
šle na sani. To delo je bilo
dokaj lahko. Lepe deske sem
zlagal na paleto, tiste, ki so
bile slabo narejene, pa sem
izločal na voziček. (Blaž)

— Cel dan sem zlagal
smuči. Nepričakovani poč-
itek se mi je prilegel. (Fredy)

— Odločil sem se, da vam
bom opisal delo v modelarni.
Delavci dobijo načrt ladje in
vse kasnejše delo je odvisno
od njih. Najprej morajo na-
rediti model, ki je v naravni
velikosti. Izoblikovati ga mo-
rajo tako lepo, kakor negativ
in pozitiv pri filmu. Biti mora
gladek kot steklo. Za tako
delo je potrebna velika natan-
čnost in smisel za obliko-
vanje. Sam nisem veliko de-
lal, več sem opazoval. (De-
jan)

Učenci in učenke

8. a in 8. b

O. Š. F. S. Finžgar

Lesce

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega
očeta

JOŽA TRLEJA

se zahvaljujeva vsem za iz-
rečena sožalja, posebno pa
še za denarno pomoč name-
sto venca na grob od sode-
lavcev TPL — jadralna leta-
la

Žalujoča

Joža in Rezka Trlej

Zaključek hokejske sezone

HK ELAN 1984/85 (stojijo z leve proti desni) Božidar Mandeljc, Jože Dežman, Ljubo Zupan, Jani Cerar, Matjaž Švab, Roman Rodman, Vili Božič, Samo Čeh, Rudi Antolin, Stane Potočar; klečijo: Marjan Klinar, Franc Ravnik, Boštjan Mali, Milan Dolar, Milan Jovan in vratar Miha Radanović

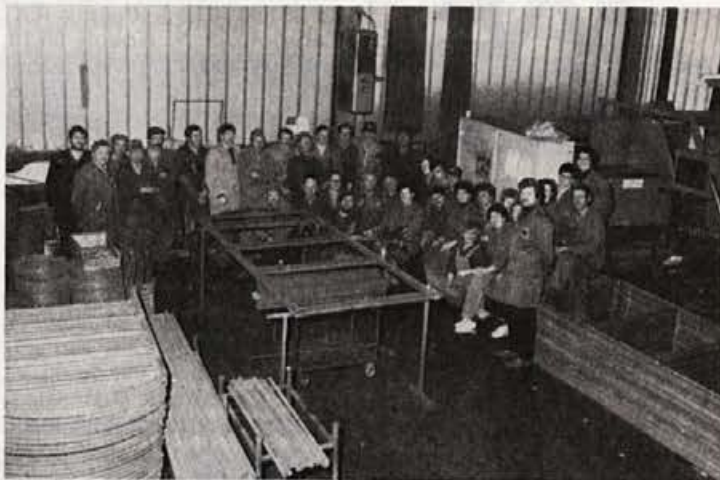
pih let, da bi čimdalj uživala zasluženi pokoj.

PERKOVIČ Vera
invalidska upokojitev

V Elanu je bila zaposlena od leta 1962, skupaj torej 23 let. Kot pomožni konstruktor in tehnični risar je delala

do leta 1968, odtakrat naprej do upokojitve pa v oddelku oblikovalcev. Dolga leta je kljub težki bolezni vztrajala pri delu, kar je bilo še posebej naporno.

Zelimo ji, da bi v počitku in miru lažje premagovala bolezenske težave. S. K.

Pepca Mikič se posavlja od sodelavcev

Občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu

Po številu skromni, po rezultatih odlični

Po nenehnih težavah s snegom in preložitvah tekmovanja, je organizatorju, ZTKO Radovljica 10. marca končno le uspelo izvesti Občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu za leto 1985. Tekmovanja na smučišču Kobla, ki so ga izpeljali člani Smučarskega kluba Bohinj, se je udeležilo 34 žensk in 128 moških.

Najuspešnejše zastopstvo je tokrat imel blejski LIP, dobro pa se je odrezala tudi po številu skromna Elanova ekipa, ki je bila ob koncu tretja. V točkovanju za celoletno razvrstitev sindikalnih športnih iger 1985 je po dveh disciplinah, smučarskem teku in veleslalomu vrstni red naslednji: 1. LIP Bled, 2. Veriga Lesce, 3. Elan Begunje.

REZULTATI — ženske: 28-35 let (9 tekmovalk): 1. Žbogar (Iskra Otoče) 39,14, 9. Brejc (Elan) 53,72; moški — nad 46 let (20): 1. Bohinc (Elan) 38,33; 36-45 let (30): 1. Zupan 35,09, 2. Peternel 37,36, 8. Legat (vsi Elan) 39,03; 28-35 let (36): 1. Šemrl (GG Bled) 22,97, 3. Šmit 23,42, 4. Krivic Janez 24,48, 9. Krivic Jože 24,25, 14. Vojvoda 25,68, 30. Gerčar (vsi Elan) 29,11; ekipno moški: 1. Elan 59, 2. LIP 56, 3. GG Bled 41; ekipno skupaj: 1. LIP Bled 107, 2. GG Bled 64, 3. Elan Begunje 62, 4. Veriga Lesce 53, 5. Obrtno združenje 46 točk itd. B. R.

UREDNIŠKI ODBOR: Knafelj Slavko (odgovorni urednik), Mulej Stanko, Jeglič Tone, Mertelj Marjan, Vidic Zdravko, Urbanc Janez, Rupar Marija, Rauh Bojan, Vrčon Iztok.

Naša Smučina šteje med proizvode 7. tč. I. odst. 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije št. 421 — 7 — 72); naklada: 1700 izvodov.

Elanovi hokejisti so spravili »pod streho« še eno uspešno sezono. Čeprav so na treningih zavzeti in na tekmah borbeni da je kaj, jim rezultati niso edina in najpomembnejša stvar, zaradi katerih se poganjajo za ploščkom. Vse od začetka decembra pa do konca februarja so se srečevali na treningih v hokejski dvorani na Bledu in v tem času merili moči s precej tekmeci. Pohvalijo se lahko celo z mednarodnimi tekmami. Prav ob zaključku sezone so se 10. marca udeležili mednarodnega turnirja, ki ga je na Jesenicah organizirala ekipa iz Beljaka. Osvojili so tretje mesto po zmagi nad leško Verigo. Ob vsem tem ne gre pozabiti, da so si prav vsi člani Elanove hokejske ekipe celotno opremo kupili iz lastnega žepa, marsikdaj pa primaknejo še kak dinar za uporabnino drsališča, saj gre tu za stroške, ki presega letno dotacijo hokejske sekcije SŠD Elan.

B. R.

Pokal, ki so ga osvojili hokejisti Elana ob zaključku sezone 1984/85 na mednarodnem turnirju na Jesenicah

Upokojili sta se

MIKIČ Jožefa

iz TOZD Vzdrževanje se je upokojila s 14. marcem 1985. V Elanu je bila zaposlena od leta 1960, torej skupno 25 let.

Najdlje je delala v lakirnici, nazadnje pa nekaj let v TOZD Vzdrževanje — v skladišču orodja.

Bila je vestna in dobra delavka, tako bomo tudi ohranili v našem spominu. Želimo ji še vrsto zdravih in le-

ELAN

